

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Rugpjūčio-August 19 d., 1975 m.

Kaina 15c

193

KISINGERIS SKRENDA Į ARTIMUOSIUS RYTUS

FBI ČIUPO ABU SEAGRAM SAVININKO SŪNAUS GROBIKUS

Policijai pavyko atimti tėvo grobikams išmokėtus \$2,300,000

NEW YORK, N. Y. — Prieš 8 dienas du grobikai pačiupo Seagram degtinės savininko Edgar Bronfman sūnų Samuelį. Grobikai įsiveržė į Samuelio Bronfmano II Brooklyne turimą butą, jį išsivedė ir pareikalavo sumokėti \$2,300,000.

Grobikai pareiškė, kad neiškotų, nes sūnus gali būti nužudytas, jeigu pinigų nesumokės.

Tėvas pirmiausia per laikraščius ir radiją pareiškė, kad jis sutinka sumokėti grobikams prašomą sumą, kad tiktai nenužudytų jo sūnaus. Bet tėvas tuo pačiu metu pranešė ir FBI atstovams, pasiryžusiems sučiupti šiuos grobikus.

Grobikai pranešė, kad sūnus išvežtas iš miesto, padėtas į rūšį ir laukia tėvo pinigų. Jis ten bus. Kol buvo sutarta vieta pinigams perduoti.

Praeitą naktį policija įsiveržė į Patrick Lynch butą, kuriame rado suraišiotą Samuelį.

Policijai pavyko sumti abu grobikus

Lynch bute policija rado ne tik apraišiotą milijonieriaus ir amerikiečių noriai geriamos degtinės gamintojo sūnų, bet bute rado ir patį grobiką. Policijai gerokai paspaudus ir pradėjus klausinėti, jis išdavė ir antrąjį grobiką — Dominic Byrne. Antrojo bute FBI agentai rado veik visus tėvos grobikams duotus pinigus.

Labiausiai stebisi kaimynai. Jie labai gerai pažino abu airius, gražiai sugyvenančius su kaimynais, bet nei vienam neatėjo į galvą, kad jie būtų galėję šitokių būdų bandyti pasipinigauti.

Brazilija neskuba kelti kavos kainą

Dideli šalčiai Brazilijoje sunaikino daugiau kaip 50 nuosimčių kavos medelių, bet tas nuostolis į kavos kainą šiemet dar neatsiliepė, pareiškė Brazilijos konsulas Chicagoje. Brazilijos konsulė Mrs. Yvonne Magno Pantoja sako, kad naujus kavos medelius užauginti trunka dvejus metus, dėl to kavos derliaus ateinančiais metais bus tik trečdalis rekordinio derliaus, koks buvo pernai. Mrs. Pantoja ir Brazilijos Kavos Insitutas pareiškė, kad kavos kainų stengsis nekelti, nors mažas pakėlimas vėliau būsiąs neišvengiamas.

Brazilija tai ne Arabija, kur staiga buvo smarkiai pakeltos alyvos kainos. „Mes Brazilijoje į taip negalvojame ir nėra būtino reikalo kainas kelti, nes vienam produktui neužderėjus nes turime kitų augalų derlius“, pareiškė optimistė Mrs. Pantoja.

Portugalijos komunistų centras nutarė įsistiprinti Portugalijos šiaurėje, kur buvo išdeginėti keli jų centrai.

IŠ VISO PASAULIO

GARY, Ind. — Miesto meras Richard G. Hatcher ir jo narkotikų detektyvai pareiškė protestą prieš federalinio teismo potvarkius, reikalaujančius, kad Gary policija areštuoties dėl narkotikų kaltinimo medžiagą pateiktų 24 valandų bėgyje arba suimtąjį paleistų. Dėl tokio potvarkio Gary policija iš kiekvienų 10 suimtųjų turinti 7 paleisti, kadangi per tokį laiką daugeliu atvejų esą neįmanoma surinkti ir pateikti visą kaltinamąją medžiagą.

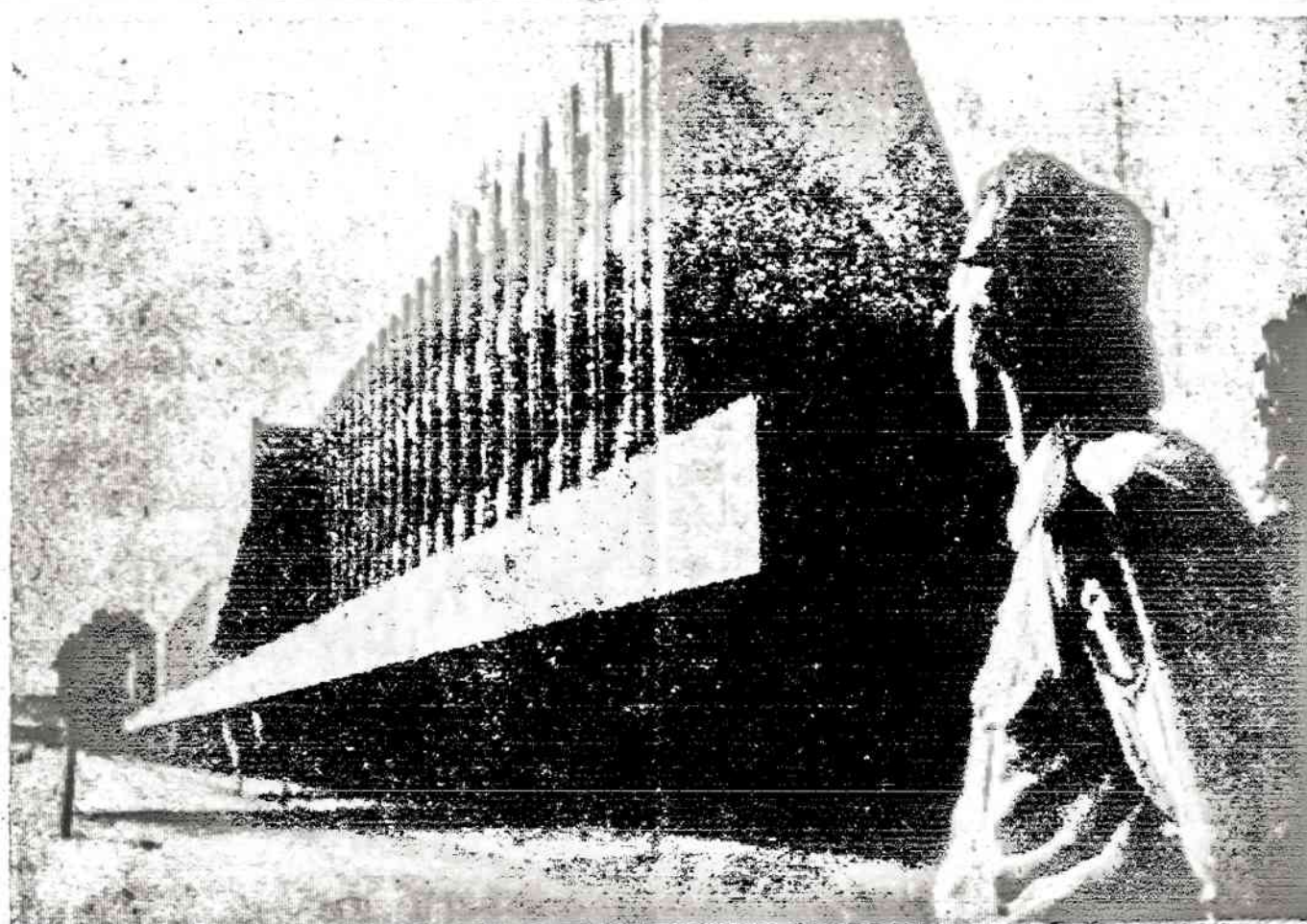
CHICAGO. — Vicegubernatoriaus Neil Hartigan pranešimu, tūkstančiai senio amžiaus žmoniai ir invalidų nežino, kad jiems yra skirti pinigai ir pagalba ir kad tokių visame Ilinojuje ieško jo įstaiga ir organizacija, pavadinta Senior Citizens Action Coalition. Dėl to kad tūkstančiai senio amžiaus žmonių ir invalidų nežino ir nepasiskelbė, per praėjusius 18 mėnesių \$119 milijonų pinigų buvo gražinta valstijai arba federalinėms įstaigoms.

JERUSALEM. — Izraelis nutarė boikotuoti Jungtinių Tautų kongresą Genevoje, šaukiamą ateinančių mėnesių aptarti kovos su kriminalu priemones. Izraelio boikoto prieštasis ta, kad kongrese dalyvauti pakviesta ir Palestinos Išlaivinti Organizacija (PLO). Izraelio ministerių kabinetas tuo reikalu pareiškė: „Net neįsivaizduotina kaip Izraelis galėtų dalyvauti kongrese drauge su arkikriminalistų (PLO) atstovais“.

ROMA. — Pirmadienio rytą mesta bomba išsprogdino Alžirijos ambasados Romoje langą ir sužalojo lauko pusėje pastatytą automobilį. Londone policija suėmė anikant Alžirijos ambasados laiptų padėta nedidelę bombą. Vėliau kažkas per telefoną pasakė AP agentūrai, kad ta bomba buvo pirmoji iš visos serijos priemonių prieš prezidento Houari Boumedienne diktatūrą reikalaujant leisti Alžirijos žmonių laisvus rinkimus.

UNIEUX, Prancūzija. — Moslemų grupė, rėmusi Prancūzijoje Alžirijos nepriklausomybės karo metu, praėjusį šeštadienį pagrobė vieną franko — alžirą pareigūną Djelloul Belfadel, protestui, kad Prancūzija nesutvarko prancūzų moslemų šeimų repatriacijos. Grobikai pranešė, kad jie pagrobėjį pareigūną paleis, kai tik Prancūzija pradės derybas su Alžirija dėl repatriacijos tų šeimų, kurios nespėjo pabėgti į Prancūziją.

Philadelphijoje sudegė labai dideli aliejaus valymo tankai, žuvo trys policininkai.

„Finlandia House“ rūmai Helsinkio mieste, kur vyko Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencija. (UPI).

ČEKIANGO KARIAI PLANAVO NUVERSTI MAO CETUNGĄ

Į provinciją vyriausybė traukia aviacijos, laivyno, kariuomenės ir jaunimo dalinius

HONGKONGAS. — Iš komunistinės Kinijos ateinančios žinios sako, kad Čekiangso provincijoje buvo ruošiamas perversmas Mao Četungo vyriausybei nuversti.

Čekiangso kariuomenės daliniai, susitarę su chemijos dirbtuvių darbininkų vadais, įteikė protestus Mao Četungo vyriausybei. Valdžia pradėjo traukti karo jėgas į aplinkines provincijas, kad galėtų pamokyti Čekiangso karo ir partijos vadovybę.

Aviacija ir laivynas ruošiasi kovai

Kinijos vyriausybė yra pasiūsiusi padaryti dar vieną karo jėgų valymą Čekiangso provincijoje.

Prieš tris metus visame krašte buvo pravesta „kultūrinė“ revoliucija, kuri silpniausiai palietė Čekiangą. Tada karo vadovybė patarė provincijos neliesti. Dabar aiškėja, kad Čekiangas buvo nepasitenkinimo daigai. Centralinė valdžia jau pasiuntė galingus laivus į Čekingą pakraščius, o aviacija skrenda į Hang chow miestą. Partijos valymas vedamas ir provincijoje.

Kareiviai pasiūti į dirbtuves

Jau birželio mėnesį vyriausybė buvo priversta pasiūti 6,000 karių į Hanchow chemikalų dirbtuves. Vyriausybė žino, kad dirbtuvėse buvo vedama propaganda prieš centralinę valdžią.

Partijos vadovybė nenori leisti jokių tendencijų pačioje partijoje ir negali duoti privilegijų provincijom.

Kai kurios dirbtuvėse įsigalėjo darbininkų klasės prieštai, kuriuos valdžia yra pasiryžusi „išrauti su šaknimis“.

Rusai tokius šaudo

MASKVA. — Reuterio pranešimu, sovietų centrinės Azijos „respublikos“ sostinėje Taškente sušaudyti trys žmogžudžiai, kurie pakelė užpuolę šilką vežusį sunkvežimį nužudė šeferį, jo padėjėją ir šešių metų amžiaus vaiką. Traškento laikraštis „Pravda Vos-“

Kur dingio J. Hoffa

DETROITAS. — Jau trečią savaitę kai dingio buvęs Šoferių unijos „caras“ James R. Hoffa ir niekas nebeabejoja, kad jis buvo nužudytas savo paties sėbrų, kurie prisibijoję, kad tardomas Hoffa gali juos išduoti, arba jau yra išdavęs federaliniams grand jury tardant.

Vienas psichiatras Dr. Bruce Danto mano, kad Hoffa savo grobikų buvo įvairiais būdais tardomas, net haliucinacijos sukiliančius narkotikus ir hipnotizmą pavartojo. „Mano teorija yra, kad kažkas labai norėjo žinoti, ką Hoffa jau yra pasakęs grand jury apie šoferių (Teamsters) unijos bosų aferas. Kadangi tardymai nebuvo baigti ir teismas iš Hoffos tikėjosi daugiau ko išgirsti, jis buvo amžinai nutildytas, spėja Dr. Danto.

Mrs. Josephine Hoffa, dingusiojo James Hoffa žmona, fiziniai ir emociniai dėl vyro dingimo susikrėtusi, nugabenta į ligoninę.

Alabamos gubernatorių George Wallace pareiškė, kad spalio 1 dieną jis pasiskelbė kandidatą JAV prezidento pareigoms. Wallace negali vaikščioti ir gerokai nepriigirdi.

Portugalijos valdžia turi didelių rūpesčių su grįžtančiais kolonistais iš įvairių salų ir Afrikos kolonijų. Jiems reikia parūpinti darbo ir duonos. Veik visi Portugalijos bankai tušti.

Praneša, kad visi trys plėšikai žudikai — M. Ševčenko, N. Olsanski ir B. Magutov nuteisti mirties bausme, kuri jau įvykdyta.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Pakistanas, pirmas pripažinęs naujai sudarytą Bengalijos vyriausybę, daugiausia gali pasinaudoti padarytų perversmų. Jis gali bandyti vėl prijungti Bengaliją prie Pakistano. Indija nieko apie perversmą nežinojo ir nieko dabar negali padaryti. Pasakojama, kad buvęs premjeras Ali Mansoor gali būti dar nenušautas, nes apie jo laidotuves žinių nebuvo.

Niekas negirdėjo apie milijonieriaus Howard Hugh mirčių, bet teisme tuo reikalu jau užvesta byla, reikalaujanti atkelti inventoriams įdėtus pinigus.

Taškente komunistai sušaudė M. Ševčenko, N. Olsanskį ir B. Magudovą. Jie užpuolė šilką vežusį sunkvežimį, atėmė prekes ir vežiką nušovė.

500 federalinių agentų ir New Yorko policininkų ieškojo Seagramo savininko sūnaus, bet nerado. FBI išaiškino, kad sūnus buvo laikomas pačiame New Yorke, o ne laukuose.

Libijoje karo vada buvo pasiūkė nuversti diktatorių Muammar Kadafi, bet jiems nepavyko. Vienam konspiratoriui pavyko pabėgti, bet antrasis jau yra karo policijos naguose.

Kur tik neramumai, ten ir komunistai

LUANDA, Angola. — Trims vietinėms politinėms grupėms nebaigiant savo tarpe karinių, Portugalijos aukšt. komisaras Ernesto Pereira vėl pasiėmė į savo rankas Angolos valdžią, pareiškdamas kad tai daro kadangi „jokios funkcijuojančios valdžia nėra“, ir dabar nebe aišku, ar žadėtąjį lapkričio 11 dieną bus paskelbta pilna Angolos nepriklausomybė.

Tik Sovietų Rusijos iškeptoji politinė grupė, besivadinauti „Laudies sąjūdžiu Angolai išvaduoti“ pasiskelbė turinti sudarytą „ministrų kabinetą“ ir pareikalavo, kad portugalai iš Angolos išsikraustytų. Angolos komunistų vadas Agostino Neto pasakė, kad jo „Laudies“

TIKISI SUTAIKYTI EGİPTĄ SU IZRAELIO VALDŽIA

VAILL, Colo. — Sekretorius Henry Kissingeris, išsikalbėjęs įvairiais užsienio klausimais su prezidentu Fordu, trečiadienio rytą išskrenda į Artimuosius Rytus, kad galėtų sutaisyti kovojusius ir besirengiančius vėl kovoti egiptiečius su izraelitais.

Turkai kiekvieną dieną griežtėja

ANKARA, Turkija. — Turkijos vyriausybė buvo palikusi Amerikos karininkų klubams laisvai veikti, nors karo bazės buvo uždarytos.

Nuo rugsėjo 18 dienos bus uždaryti visi karininkų klubai ir bus uždrausta kariams siuntinėti arba gauti netikrintus siuntinius iš Amerikos ar kitų valstybių.

Turkijoje gyvenantieji karininkai naudojami įvairioms privilegijoms, bet dabar jos artėja prie pabaigos.

ATŠAUKĖ AMBASADORIŲ

Sekretorius Kissingeris atšaukė Amerikos ambasadorių W. Beverly Carter iš Tanzanijos. Pradžioje jis manė atleisti ambasadorių iš diplomatinės tarnybos, bet, kitų spaudžiamas, pakeitė savo nuomonę. Dabar leis buvusiam ambasadoriui kurį laiką padirbėti Valstybės Departamente, kad turėtų progos arčiau susipažinti su diplomatine taisyklėmis, patvarkymais ir tradicijomis.

Tanzanijoje grobikai čiupo tris jaunus amerikiečius, išsivežė juos į Zaire ir reikalavo stambios išpirkimo sumos. Sekretorius Kissingeris yra įsakęs Amerikos diplomatams nevėsti jokių pasitarimų su teroristais, tuo tarpu ambasadorius Carter su jais tarėsi ir išgelbėti juos visus tris jaunuolius. Jam padėjo Tanzanijoje dirbantį britų mokslininką. Sekretorius Kissingeris mano, kad nereikia leisti jokių kalbas su žmonių grobikais.

Tiria Cicero gaisrą

Cicero ugniagesybos departamentas, Cook apskrīčiui ir Ilinojui talkininkaujant, pradėjo tirti dėl praeitą šeštadienį kilusio gaisro, kuriame žuvo keturi žmonės-motina su trimis vaikais. Žuvo Mrs. Jannet Jundt, 41, Elisa, 8, Charles 9 ir Joseph 12 metų amžiaus. Nors gaisrininkų stotis buvo tik už trijų blokų, bet kai ugniagesiai atskubėjo, iš namo 2802 S. Austin ave. Pro visus langus liepsnos veržėsi. Gaisras prasidėjo sekmadienį 3 valandą ryto.

sąjūdis“ šią tarpusavio karų nuvargintą koloniją paskelbs „nepriklausoma“ net lapkričio 11 dienos nelaukus tarpusavio karas nesiliauja.

Paaikėjo, kad Egipto prezidentas yra patenkintas pasukutinais Izraelio pasiūlymais. Izraelis sutinka atiduoti egiptiečiams Sinajaus kalnų kelius, jeigu Izraelis bus laiku išpėtas apie bet kokį galimą Egipto karo jėgų koncentraciją pulti. Praeitą karą pradėjo egiptiečiai, sutraukė didelės karo jėgas ir švenčių metu netikėtai užpuolė Izraelį.

Egiptiečiai pralaimėjo ir neteko Sinajaus. Jeigu amerikiečiai būtų izraelitų neapsitabė, tai jie būtų galėję okupuoti visą Egiptą. Galingiausioji egiptiečių armija buvo apsupta, o kelias į Kairą ir kitus Egipto miestus buvo atviras. Dabar egiptiečiai norėtų atgauti Sinajaus žibalo versmes ir svarbesnes strategines vietas.

Yra dar kelios techniškos smulkmenos, dėl kurių egiptiečiai nori tartis, bet sekretorius Kissingeris yra įsitikinęs, kad jis pajęs abi puses sutaisyti ir įtikinti, kad pasirašytų ir pildytų bent laikiną taiką Artimuose Rytuose. Kissingeris gavo Izraelio nuolaidas iš ambasadoriaus Simčos Dinico. Dabar jis skrenda į Egiptą, kad galėtų išsikalbėti su Egipto prezidentu apie kelias kitas smulkmenas. Egiptas jau anksčiau pranešęs, kad jis sutinka tartis.

Izraelis sutinka dar toliau pasitraukti, jeigu amerikiečiai laikys atstovus Sinajaus kalnuose, kurie praneštų apie bet kokią Egipto karo jėgų koncentraciją Sinajaus pusiasalyje. Kissingeris yra įsitikinęs, kad amerikiečiai galėtų pasiūsti į Sinajų šimtą elektronikos specialistų, kurie sektų karo jėgų judėjimą Sinajuje.

Kissingeris žino, kad be kongreso sutikimo jis nieko į Sinajų negalės siųsti, bet jam atrodo, kad kongresas sutiktų leisti pasiūsti į Sinajų šimtą amerikiečių specialistų. Tai nebūtų Amerikos kariai, bet civiliai. Jie nesinešiotų jokių ginklų, bet tiktai nedidelį revolverį asmens apsaugai. Kissingeris yra įsitikinęs, kad egiptiečiai leistų tokiems stebėtojams būti Sinajaus kalnuose ir sekti bet kokį Egipto karo jėgų judėjimą. Šios priemonės būtų taikomos tiktai laikino susitarimo metu. Kai bus pasirašyta tiktoji taika tarp Izraelio ir Egipto tai aptariamai stebėtojais nebū reikalingi.

Šilta, galimas lietus. Saulė teka 6:2, leidžiasi 7:46.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

ŠEŠERIOPAS ARTRITAS

Nemaišykime krūvon šešeriopos rūšies artrito — jų gydymas skirtingas.
Mediciniškas reikavimas

Svario uždegimas — pakitimas esti septyniopas. Vis tai atskiros sąnarių ligos. Žodis artritas nieko tikro gydytojų (ir šiaip žmogui) nepasako, kurios rūšies iš jų svarbiausia septynių tas artritas. Žmogus kamuoja. Todėl visi lietuviai švieskimis, kad pajėgtume geriau orientuotis savo sąnarių negalėje.

Artritas kamuoja apie 20 milijonų šio krašto gyventojų. Sąnariuose negerovės-skausmas gali būti sukeltas viso šimto įvairių priežasčių. Tai kaulų ir raiščių sudarančių sąnarių negerovė. Nebūtinai tos negerovės turi būti uždegimas. Vieni sąnarių pakitimai esti dėl uždegimo, kiti dėl susinėjimo kaulų-raiščių. Svarbu įvairias rūšis artrito vienas nuo kito atskirti, nes gydymas įvairių sąnarių negerovių įvairuoja.

1. Labiausiai skausmingas ir labiausiai luošinantis artritas yra vadinamas reumatoidinis artritas (rheumatoid arthritis). Tai uždegiminis ir chroniškas, sava eiga sąnarių susirgimas. Šios rūšies artritas gali

apimti visą kūną. Tai bangotai einanti liga: pablogėjimai seka pagerėjimus. Kai aprimę tos rūšies artritas pablogėja, žmogus gauna šalčio krėtimą.

Pirmiausia, reumatoidinis artritas apima sąnarius (žiūr. I paveikslą). Bet ta liga gali apimti kitas kūno dalis: plaučius, odą, kraujagysles, raumenis, blužnį, širdį, ir net akis. Nusiskundimai gali būti sukelti tai vieno viršū minėto organo, tai kito. Visai nenumatytai liga, kuri buvo apgesusi, gali vėl suliepsnoti ir vis daugiau kūno audinių sunaikinti. Maždaug tris kart didesnis skaičius moterų šia liga suserga, palyginus su vyrais.

Viena tos ligos porūšė yra jaunu žmonių reumatoidinis artritas (juvenile rheumatoid arthritis). Jis vaikams pasitaiko. Nežiūrint aukšto karščio šio ligos vaikai atrodo labai gerai ir jaučiasi labai puikiai.

2. Žmogui gyvenant ilgėliau, ima susinėjoti ir apnykti sąnariai. Tokia sąnarių liga vadinasi Osteoarthritis. Ji yra lėkusi būti lengva. Ji nėra uždegiminės kilmės. Ji neapima

Sąnario srityje minkštųjų dalių sutinimas: ankstybas ženklas reumatoidinio artrito.

Rankos - plaštakos X-Ray nuotrauka: a — minkštųjų dalių apie sąnarį patinimas, b — perankstybas uždegimas sąnario kaulo gale ir c — kaulo apdangalo sujaukinimas. Tai reiškiniai reumatoidinio artrito.

visą taip, kaip pirmoji — viršū minėtoji.

3. Chroniška uždegiminė stuburo sąnarių liga vadinasi Stangrinanti Stuburą Negerovė (Ankylosing Spondylitis). Ji kamuoja vyrus asuonius karstus dažniau negu moteris. Paprastai šita artrito forma prasideda septyniolikmečiame ar vos dvidešimties metų sulaukus. Iš Lietuvos laiškuose labai dažnai minimas stuburo sąnarių artritas ir prašoma vaistų.

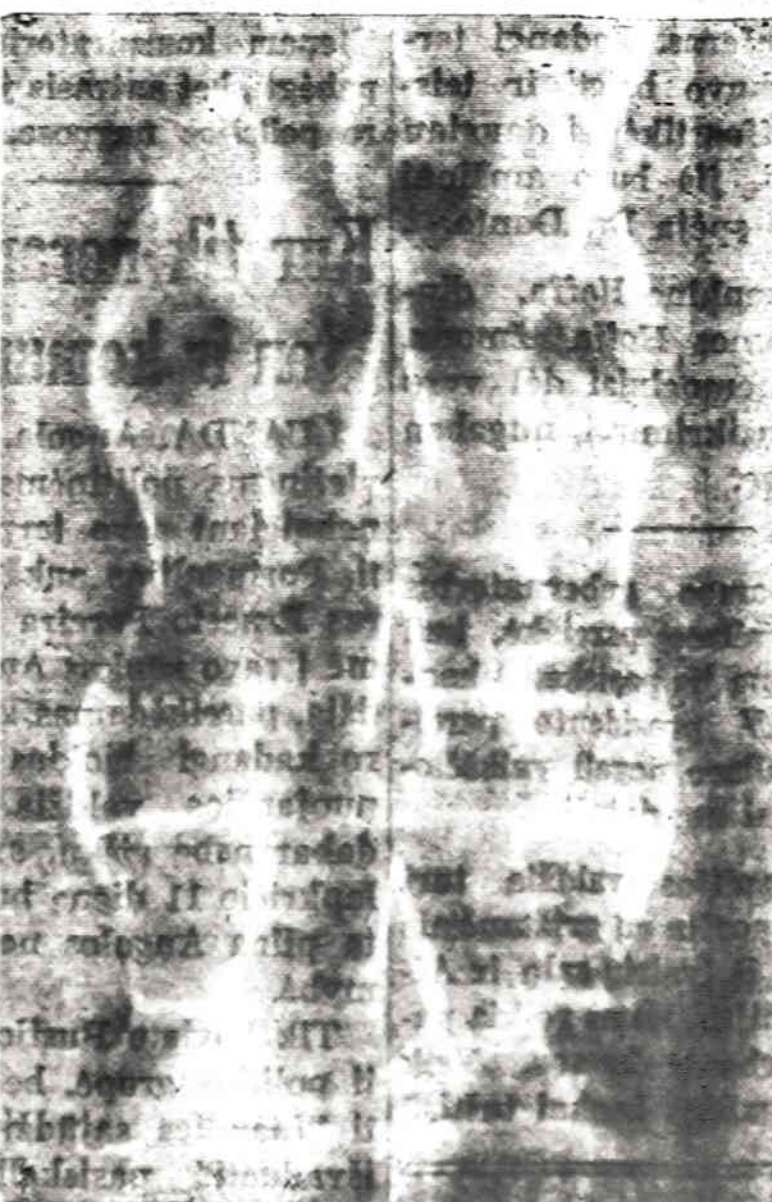
4. Ketvirta artrito forma yra reumatinis karštis (rheumatic fever). Tai staiga prasidedanti, visą kūną apimanti negerovė. Ją sukelia bakterijos, vadinamos Streptokokais (streptococcal infection). Ši liga dažnai sužaloja širdį, ypač jos vožtuvus. Dažnai ji apima sąnarius. Ši artrito forma greit liaunasi ir nesužaloja sąnarių visam laikui. Tik širdžiai pakankimas gali pasilikti visam gyvenimui (vožtuvų liga).

5. Penkta artrito rūšis yra podagros (gout) sukeltas artritas. Tai paveldėta ir labai skausminga sąnarių liga. Dažniausiai ji apima smulkiuosius sąnarius, ypač kojų didžiojo piršto vieną sąnarį. Kartais pacientas jaučia karščio drebulį ligai prasidėjus. Idomu žinoti, kad dažnai šioje ligoje prieš prasidedant skausmams mažuose sąnariuose, pacientas gauna šlapimo takuose akmenis. Dažniausiai ta liga vargina vyrus. Išgėrimas svaigalų ir persivalgymas žuvin bei gyvulio vidaus organais bei kavos prisigėrimas paskatina ligos paastrėjimą. Tada žmogus gauna podagros (gout) ataką.

6. Šešta artrito forma vadinasi vilklige (systemic lupus erythematosus). Tai jungiamojo audinio uždegimas. Ji apima įvairius kūno organus įvairiose kombinacijose ir pasireiškia daugybei. Karštis, silpnumas ir nuovargis kartu su netekimu svorio gali būti pirmieji tos ligos ženklai. Įvairios odos negerovės gali gaudyti. Tik nedidelis ta liga sergančiųjų gauna senai medicinoje žinoma veido iš abiejų pusių nosies išėrimą, kuris primena peteliškės sparnų formos išėrimą (butterfly rash). Ta liga gali pablogėti saulės spindulių įtakoję. Ji gali paliesti minkštąsias sąnarių dalis.

7. Septinta artrito forma yra vadinama Reiterio liga (pagal ją sukusio gydytojo vardą (Reiter's Disease). Jai būdingi trys reiškiniai: 1. Šlapimo kanalo (uretros) uždegimas (urethritis). 2. Akių plėvelės uždegimas (conjunctivitis). 3. Gali gautis ir lipošė vidurių. Sąnariai irgi toje ligoje gali būti paliesti.

Tai tik svarbiausios septynių sąnarių susirgimo formos, vienu žodžiu artritu vadinamos. Matom dabar, kad yra negana sakyti „aš sergu artritu“. Reikia dar žinoti, kokią artrito formą žmogus kamuoja, nes gydymas gali būti visai skirtingas. O gydytis, juk, kiekvienas stengsimės gydytojo talkinami. Gydytojui svarbu atskirti, kuria rūšimi artrito žmogus negaluoja. Čia yra labai svarbus ir sunkus gydytojui uždavinys. Jis turi sušukti tikrą savo paciento sąnarių ligą. Tik tada jis pajėgs sekmingiau ją gydyti.

Stuburo slankstelių suaugimas į nejudrų stulpą. Čia juosmens stuburo slankstelių nuotrauka (X-ray). Sukalkėja raiščiai išonupse stuburo slankstelių. Tas sukalėjimas plečiasi į vidų — į tarpstuburkaulinę pagalvėlę. Tai būdinga kitai artrito rūšiai — vadinamam Ankylosing Spondylitis.

Kaip gydytojas orientuojasi apie artrito rūšį

Turėdamas prieš akis didelę daugybę sąnarių susirgimų neįmanoma, gydytojas sekanciai orientuojasi. Jis turi žengti net 26 svarbius žingsnius sušėkimui, kuria artrito forma žmogus negaluoja.

Pirmas gydytojo žingsnis artrito rūšies sušėkimui

Visų pirma turėdamas pasave artritu negaluojančią pacientą, gydytojas surašo nuodugnią ligos istoriją ir nuodugniai ištiria pacientą. Būtinai jis turi sužinoti sekančius dalykus. Čia pacientas turi išmokyti gydytoją talkinti. Gydytojui yra svarbu sužinoti: 1. Kada liga prasidėjo data. 2. Kaip negerumai keliavo iš vienos vietos kiton. 3. Ar vienoj vietoj pasirodė pranykdavo. 4. Ar liga vienodai — simetriškai abi kūno pusi apėmė. 5. Ar gausiai rytais sąnarių sustingimas. 6. Kaip ilgai tas sąnarių sustingimas tęsiasi. 7. Kokio dydžio — laipsnio yra patinimai. 8. Kaip pajėgiama sąnarius judinti. 9. Kokius vaistus dabar vartojama ir kokius praėityje buvo naudojama.

Atsakymas į tokius klausimus kiekvienas pacientas turi būti pakankamai pasiruošęs atsakyti. Nežtenka pasakyti: — Aš turiu artritą, duok man vaistų. Matom kad tokia pažiūra į ligą yra savęs sirgdimas, nes apsunkinamas diagnozavimas, kartu žinoma, ir gydymas. Liaukimės taip netikusiai besielgti toliau. Švieskimės talkinti gydytojui — tuom pačiu talkinsime patys sau.

Gydytojas pacientą mediciniškai apžiūrėdamas kreipia didžią atydą į sekančius žmogaus kūno pakitimus. Jis išliuria žmogaus pagrindinius gydybinius pasireiškimus (vital signs): kvėpavimą, pulsą, kraujospūdį, žiūrėdamas ar nėra odos pakitimų. Už tai pats pacientas turi gydytojui nurodyti pasitebėmus odoje pakitimus. Tai bus dvigubai užtikrintas geras apžiūrėjimas. Žiūrėdamas ar nėra nenormalumų galvoje, akyse, ausyse ir burnoje. Ar

nėra padidintos limfinės liaukos, ar neturima akių uždegimo (conjunctivitis), ar akys nėra persausos, ar nėra akių spalvotos plėvelės uždegimo (iritis). Tiriami ar nėra plauros trinimosi. Pilvą tiriant žiūrėdamas, ar nėra padidintos kepenys, blužnis, ar nesiranda kokie nors guzai-augliai. Rankas tiriant, žiūrėdamas, kokie yra raumenys, nervai, kraujagyslės ir refleksai. Apie antrą gydytojo žingsnį tiriant artritu negaluojančią bus pranešta sekantį kartą.

Išvada. Be šviesos mediciniškuose pagrinduose — nėra iš pėdos sveikatos tvarkymė. Kaip jau senai gana skėsti religiniuose prietaruose, taip senai laikas liautis niekus išdarinėjus su sveikatos tvarkymu. Kaip religija yra brangus žmogui dalykas-tik saugokimės religinių apgavikų — taip tvarkykimės su medicina — lygiai kiekvienam brangiu dalyku. Kaip religijos negalima grįsti — praktikuoti prietarus apsi-karsčius — lygiai taip mediciniškai gydytis negalima vien burtais — prietarus save maitinant. Toks, vario apyrankės nešiojimas esą nuo artrito, ir tos apyrankės už 25 dol. pirkimas Chicago vidurmiestyje — ryškus įrodymas, kaip giliai prietariai yra suleide savo šaknis į mūsų sveikatos lauką.

Artritas yra kiekvienam svarbi negerovė. Daugumas ją turime ir netikusiai tvarkomės. Už tai — visi išsikirkite šiuos sveikatos skyriaus puslapius ir kaip mediciniškai būklę pakartotinai perveskite. Išmokykite tikros elgsenos savo ligos atveju. Daugiau suprasdami ligos pagrindus-nešileisite apgaudinėjami visokiems apgavikams bei apsielėdliams. Kaip religijoje, turime kiekvienas liautis palaikę visokių dykduonius — taip ir medicinoje turime visi piestu stotis prieš įvairiausių sergančiam kenkėjų. Tik tada ims šiek tiek gerėti mūsų sergančiųjų aprūpinimas ir jų sveikata.

Pasiskaityti. Consultant, September 1973.

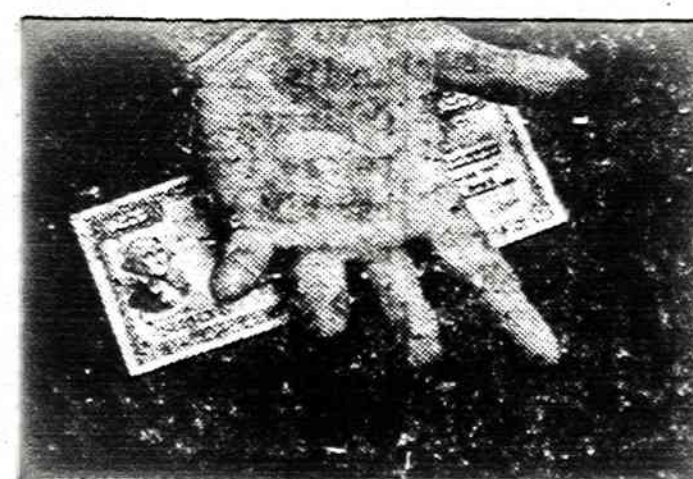
Kokius vaistus Lietuon perduoti nuo sklerozės

Klausimas. Dabar daugelis važiuoja Lietuon ir gali su savimi sau paimiti kiek vaistų. Mano giminačiai rašo ir prašo vaistų nuo širdies kraujagyslių sklerozės. Kokius vaistus gerb. daktaras patartumėte įduoti — vežtis. Žinoma, vaistų tik mažą kiekį galima sau vežtis ir dargi su receptu. Dėkingas būsiu aš ir daugelis mano pažįstamų.

Atsakymas. Kova šiandieninė su širdies kraujagyslių liga — skleroze yra simptomatinė (gydymas ryškiausio tokių sklerozės simptomų — krūtinės anginos: skausmų krūtinėje kiek pasitempus ar susi-jaudinus. Tokią anginą geriau siai gydyti) simptomatiškai dviem vaistais: Inderal (tabletes po 10,40 ir 80 mg.), ir nitroglicerino (įvairios rūšys iš jo pagamintų vaistų) imant po liežuvių kas dvi valandos, kad ir tokį vaistą — Isordil po liekėkvienam brangiu dalyku. Žuviai, 2,5 mg. tabletes. Tai bū-tų ir viskas — simptomatiniam gydymui. Šitokių vaistų dabar praso universiteto klini-kos saviem širdininkams. Žinoma, taip gydant ligą toliau plečiasi, kol visai užanką kraujagyslėse širdyje ir žmo-gus staiga ne neaktelėjęs su-krinta amžiams. Taip, nutinka nuolat mūsų tarpe. Už tai rei-lia pagrindinio gydymo. Rei-lia trarkyti visas turimas li-gas kūne (pakeltą kraujospū-dį, cukraligę, nutukimą, per-riebų, persaldų, perrūgtų krau-ją); o taip pat — su asme-nybės silpnumu, sukelian-čiu rūkymo, svaiginimosi, ner-vinimosi ir visokeriopu pavy-do bei nesuškaičiuojamų kvai-lysių darymą.

Zinko sulfatas kapsulėse po 220 mg. gerai tvarko sklerozę — todėl, (jei dar tilptų šalia sijnciamų kostiumų, skarelų, batų — įdėti reiktų Lietuon ir tokias kapsules. O Lietuvoje kiekvienas pasakykit, kad lengvai teta patys gali cinko kapsules pasigaminti ir nau-dingai tvarkytis. Žinoma, jau čia seniau buvo paskelbta apie tuziną priemonių kovoje su skleroze. Kovoiant su ja vi-sam kūne, aišku, ji gerėja ir širdyje. Daugiau apie tai kitą kartą.

WHAT IF WE TOLD YOU TO COUGH UP \$18.75 OR ELSE?

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to.

That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something in this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work.

Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

NAUJIENU RUDENS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugsėjo mėn. 7 d.

POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

KAIP MASKOLIAI NAIKINO MAŽĄ LIETUVĄ

1944–1948 metais

(Tęsinys)

29. Ethnographic Lithuania (Zemėlapis), Lithuanian ethnographic Boundaries. Established by the Lithuanian Research Institut. 1968.

30. 22,000 Memelländer hinter dem Ural. (Dvidešimt dvieji tūkstančiai klapėdiečių Užuralyje), Memeler Dampfboot, 1955, Nr. 14.

31. Viele blieben zurück. Memeler Dampfboot, 1956, Nr. 4, p. 38–40.

32. In Prökuls gefangen. (Paimita bėlavė Priekulėje) Memeler Dampfboot, 1954, Nr. 7.

33. Kurth, K. O. — Documents of Humanity during the Mass Expulsion. Göttinger Arbeitskreis. 1952.

3. Mažosios Lietuvos aptarimas

Kraštas tarp Vyslos ir Nemuno žemupio iki 1945 m. buvo Rytprūsiais vadinamas. Į šį kraštą, kuriame senovėje ir viduramžių prūsijos ir lietuviškos giminės gyveno, 1230 m. įsiveržė Vokiečių Kryžiuočių Ordinas. Tai buvo iš Vokietijos atvykusi vokiečių vienuolių riterių sąjunga, kuri 53 metus trukusiame kare (1230–1283) išnaikino didelę dalį prūsiskų ir lietuviškų autochtonų, užkaria-

vo jų gimtinę, joje įsteigė savo Ordino valstybę ir likusiems vietiniams gyventojams primetė sunkią baudžiavą.

Kryžiuočių Ordinas, valdęs šį kraštą 295 metus, 1525 m. persitvarkė į pasaulinę valstybę, pasivadinusią „Prūsijos hercogyste“. Paskutinis kryžiuočių Didysis magistras Albrechtas tapo Prūsijos hercogystės pirmuoju hercogu, o Ordino nariai, vokiečiai riteriai, tapo naujosios valstybės stambiais dvarininkais ir aukštais valdininkais.

Ordino laikų administraciniai vienetai — komturijos — dabar buvo „Hauptamtai“ vadinami. Keturi krašto šiaurės rytuose buvo Hauptamtai Klaipėda, Tilžė, Raginė ir Įsrutė vadinami anų laikų dokumentuose „Die vier litauischen Hauptämter“.

Po beveik dviejų šimtų metų, tiksliai 1701 m., Prūsijos hercogystė persitvarkė į karalystę ir jos valdovai buvo Prūsijos karaliai. Šitie 1714 m. padalino Rytprūsį administracijoje į „Kamarias“, kurių viena rezidavo Karaliaučiuje, kita Gumbinėje. Pastarosios oficialus pavadinimas buvo „Karališka Prūsiska Lietuviška Karo ir Domenų Kamara“ (Königlich Preussisch Litauische Krieg-und Domainen

Cammer). Vėliau, 1723 ir 1736 m. Gumbinės lietuviškosios kamarios jurisdikcija dar buvo praplėsta ir sustiprinta.

1806 m. gruodžio 26 d. Prūsijos Karo ir Domenų Kamarios buvo į „Vyriausybės“ (Regierung) pertvarkytos. Gumbinės vyriausybės titulas dabar buvo „Karališkoji Prūsiskoji Lietuviškoji Vyriausybė“ (Königlich Preussisch-Litauische Regierung) ir jos administracinis plotas buvo „Regierungsbezirk Litthauen“.

Kuomet seniau į keturius lietuviškus „Hauptamtus“ ir vėliau į „Regierungsbezirk Litthauen“ iš Vokietijos atvykę vokiečiai kolonistai apsigyveno miestuose ir dvaruose, vokiečiai visvien pasiliko to krašto mažą gyventojų mažumą. Didžioji gyventojų autochtonų dauguma buvo lietuviška ir pasiliko lietuviška ilgus šimtmečius. Prieš Ordino atvykimą buvusių laisvų žemdirbių mažą dalis išliko vokiečių valdžioje pusiau laisvais ūkininkais savo iš tėvų paveldėtose sodybose; kita, didžioji dauguma, paversta vokiškų dvarininkų baudžiauninkais, darbo protėvių žemę ir išlaikė šiaurės Rytprūsį per dvi lietuviškas charakteres. Tai pripažino ir vokiečių valdžia, ir dėl jo lietuviškumo pavadino aną kraštą „Regierungsbezirk Litauen“.

Cia 1547 m. pasirodė pirmoji lietuviška knyga — Raginėje kunigavusio kunigo Mažvydo lietuviškas katekizmas, čia buvo atspausdinti pirmieji lietuviški protestantiški giesmynai, pirmasis protestantų šventasis Raštas lietuvių kalba, pirmoji moksliškais pagrindais parašyta lietuvių kalbos gramatika, pirmieji lietuvių kalbos žodynai. Ten Tolminkiemio kunigas Donelaišis (1714–1780) parašė, dabar ir daugelį kalbų, ir į anglų kalbą išverstus garsiuosius „Metus“ (Literatūra, nr. 22). Ten 1832 m. pradėta leisti pirmą lietuvišką religinio turinio laikraštį „Nusidavimai apie Evangelijos Prasiplatinimą tarp žydų ir Pagonių“, ten 1849 pradėjo eiti pirmas prof. F. Kuršaičio redaguojamas pasaulinio — politinio turinio lietuviškas laikraštis „Keleivis“.

Nuo 1879 iki 1925 m. Tilžėje veikė „Lietuviškoji Literatūros Draugija“ (Litauische Literarische Gesellschaft), kuriai priklausė visa eilė tarptautinių mokslininkų. Ten iki pat maskolių invazijos 1944 m. gyveno Mažosios Lietuvos rašytojas, filosofas, kelių tarptautinių teosofinių draugijų ir Pen Klubų narys — Vilijus Storosta — Vydūnas.

Kuomet 19 a. gale vokiečiai

išbraukė žodį „Litauen“ iš savo administracinio žodyno, šis terminas jau buvo taip tvirtai prigijęs žmonių kalboje, kad tūlos mokslo institucijos, privačios įstaigos ir eiliniai žmonės nesiliovė šį kraštą vadinti Preussisch-Litauen. Taip 1888 m. laidos „Meyers Handlexikono“ 1052 psl. padėtame politiniame „Norddeutschland“ žemėlapyje plati juosta nuo Klaipėdos, per Tilžę iki Gumbinės ir Goldapės pažymėta „Litauen“. Kuomet Pirmo pasaulinio karo metu visi Vokietijos gyventojai gavo asmens pasus (Personalpässe), juose Mažosios Lietuvos lietuvių buvo žymimi „Reichsangehörigkeit — Deutsch, Staatsangehörigkeit — Preussisch-Litauer“.

Kadangi praityje rusų valdoma Didžiosios Lietuvos Kunigaikštija vis dažniau buvo „Didžioji Lietuva“ vadinama, prūsiskajai Lietuvos daliai prigijo „Mažosios Lietuvos“ pavadinimas; ir šioje studijoje vadiname aptariamą kraštą „Mažąją Lietuvą“.

Besibaigiantis Pirmasis pasaulinis karas privertė ir JAV politikos Mažosios Lietuvos problemomis susidomėti. Prezidento Wilsono moksliškųjų patarėjų komisija, kurios priekyje stovėjo Rytų Europos istorijos žinovas, Harvardo universiteto profesorius Frank Golder, jau 1918 m. buvo surinkusi daug medžiagos, liečiančios Maž. Lietuvos apimtį (Literatūra, nr. 18). Profesorius Golder pasekė mažlietuvių atstovo Prūsijos seime (Preussischer Landtag) Dr. Grigalaitio ir Karaliaučiaus universiteto rektoriaus, prof. Bezenbergerio nusakytus kalbinius lietuviškus plotus Rytprūsioje (Literatūra, nr. 1). Bet Amerikos politikai ir ekonomistai 1919 m. pakeitė Golderio Mažosios Lietuvos apimtį kalbinių principą grynų ekonominiu, nes jų manymu Nemuno žemupis turėjo visiškai įeiti į Lietuvos apimtį ir Lietuvos siena su Vokietija turėjo eiti maždaug nuo Kudirkos Naumiesčio tiesiai į vakarus, per Sirvintus, Įsruties aukštupį, per Būdvičius (Budwethen), per Jurgaičius (Jurgettschen), per Kryžonius (Seckenburg) prie Gilijos, paskiau Toyės upeliu iki Kuršių Marių ir truputį į pietus nuo Rasitės turėjo pasiekti Baltijos krantus, t. y., apie 20 km. į pietus nuo Nidos. Reikia, siena turėjo eiti iš rytų į vakarus, kokius 15 km. atstumo ir lygiagrečiai su Nemunu (Literat. nr. 16).

Atsitačiusios Lietuvos vyriausybė buvo panašios į prof. Golderį nuomonės, nes jos 1919 m. gegužės 2 d. Paryžiaus taikos konferencijai pateiktas Lietuvos sienų reikalavimas, priskirti prie Lietuvos visą Mažąją Lietuvą, rėmėsi taip pat Karaliaučiaus universiteto prof. Bezenbergerio paskelbta Mažosios Lietuvos apimtimi. Minėtame reikalavime Lietuvos vyriausybė įskaitė į Maž. Lietuvos apimtį 13 Rytprūsio apskrčių: 1) Klaipėda, 2) Šilutė, 3) Tilžė, 4) Raginė, 5) Lanką (Elch-Niederung), 6) Labgavą, 7) Pilkalnį, 8) Vėlavą, 9) Įsrutę, 10) Gumbinę, 11) Stalupėnų, 12) Darkiemį ir 13) Goldapę (Literatūra, nr. 9).

Tikrenybėje etnis lietuvių plotas buvo daug didesnis už Regierungsbezirk Litauen. Vyskupų bažnyčių vizitacijų protokolai iš 17 amž. parodo, kad ir Sam-

ba (Samland) įeina į Mažosios Lietuvos apimtį, nes lietuviškų bažnyčių būta Samboje, pačia Karaliaučiuje ir Užmaryje (Neringoje). Rūpestingas Rytprūsio vietovardžių tyrinėjimas atskleidžia, kad visos apskritys į rytus nuo Alnos (Alle) upės įeina į Maž. Lietuvos apimtį. Todėl pateikiame etninės Maž. Lietuvos apskrčių sąrašą, jų plotą ir 1939 m. gyventojų skaičius (Literat., nr. 6):

1) Klaipėdos miestas, 2) Klaipėdos apskritys, 3) Šilutės aps., 4) Pagėgių aps., reikiama, visas Klaipėdos kraštas buvo 2,417 kv. km. ploto, kuriame gyveno 154,000 gyventojų; 5) Lanką (Elch-Niederung) buvo 1,003 kv. km. ploto su 55,000 gyventojų; 6) Tilžės miestas apėmė 59 kv. km., kuriame gyveno 60,000 žmonių; 7) Tilžės-Raginės aps. apėmė 1,100 kv. km. su 56,000 gyventojų; 8) Pilkalnis buvo 1,059 kv. km. ploto su 43,000 gyventojų; 9) Labgavos aps. 1,066 kv. km. plote gyveno 52,000 žmonių; 10) Vėlava — 1,067 kv. km. su 50,000 gyventojų; 11) Karaliaučiaus miestas buvo 193 kv. km. ploto su 372,000 gyventojų; 12) Žuvinkai (Fischhausen) — 1,923 kv. km. — 120,000 gyv.; 13) Girdava — 844 kv. km. — 35,000 gyv.; 14) Įsruties miestas — 44 kv. km. — 49,000 gyv.; 15) Įsruties aps. — 1,161 kv. km. — 43,000 gyv.; 16) Gumbinė — 731 kv. km. — 55,000 gyv.; 17) Stalupėnai — 704 kv. km. — 41,000 gyv.; 18) Darkiemis — 760 kv. km. — 32,000 gyv.; 19) Goldapė — 993 kv. km. — 46,000 gyv.

Etnografinės Maž. Lietuvos

apimtį parodo Lietuvos Tyrimo Instituto 1968 m. išleistas žemėlapis. (Literat. Nr. 29). Pavergtoje Lietuvoje A. Matulevičiaus 1972 m. paskelbtoje studijoje „Dėl lietuvių Prūsijoje pietinės etninės ribos XVIII a. pradžioje“ (Literat., nr. 15) nurodytos pietinės Maž. Lietuvos sienos beveik pilnai sutampa su minėto žemėlapio parodymu.

Pirmojo pasaulinio karo taikos konferencija 1919 m. atskyrė į šiaurę nuo Nemuno padėtos Maž. Lietuvos dalį (Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskr.) nuo Vokietijos. Nuo tada šitas plotas vadinamas „Klaipėdos kraštu“. 1923 m. jis buvo sujungtas su Lietuva ir nuo 1923 iki 1939 m. jis buvo integraline Lietuvos dalimi. Nors 1939 m. kovo 22 d. Hitlerio pareigūnai paveržė šią kraštą iš Lietuvos, šis paveržimas tebuvo laikinas, nes 1944 m. jis vėl grįžo prie Lietuvos. Dėl tokio jo grįžimo ne viena valstybė neprotestavo.

4. Kovos dėl Mažosios Lietuvos 1944–1945 metais

Antrojo pasaulinio karo pradžioje Rytprūsiai su Maž. Lietuva buvo viena didžiųjų bazių, iš kurių vokiečiai 1939 m. rugsėjo 1 d. pradėjo karą su lenkais ir 1941 m. birželio 22 d. su so-

viety rusais. Pastariesiems laimėjus 1942–43 m. žiemą Stalinogrado mūšį, prasidėjo keistis viena karo eiga Rytuose. Vokiečiai turėjo trauktis. Maskolių laimėjimai paskatino juos 1944 m. vasarą pulkti vokiečių frontą Vitebsko bare. Pastarasis lyg truputį sutrupėjo ir rusų karių bangos nuriudėjo toli į vakarus. Karo šmėkla artėjo skubiais žingsniais į Vokietijos, t. y., ir į Rytprūsį sieną.

(Bus daugiau)

DAUGEAJ LIETUVOS GYNEJŲ

Laikraštinkas Henry J. Taylor paskelbė „Baltimore News American“ labai palankų straipsnį Baltijos valstybėms. Priminė karinę jėgą įvykdytą okupaciją, didelių tremimus, kada šiaurės Rusija virto Didžiausiu istorijoje kapinynu. Straipsnį baigė: „Jeigu net ir mažiausios Afrikos ir Azijos valstybių balsui skiriamas dėmesys Jungtinėse Tautose, kaip gali Jungtinės Tautos ignoruoti seniai įsitiprinusius balsus išprievartautų Baltijos ir kitų kraštų, kurie šaukiasi bentgi demaskuoti Sovietų Sąjungos baisius veiksmus.“

“NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ naujam skaitytojui

7722 George St. tik už \$5.00 metams!
La Salle, P.Q., Montreal 690, Canada (Reguliari prenumerata — \$10.00)

Prašome iškirpti ir prisiusti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu. (Pavardė ir vardas) (Tikslus adresas)

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, paržūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekv. jo žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygėlę jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

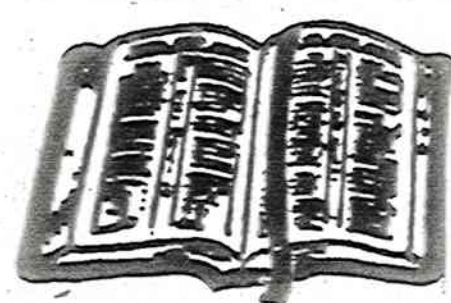
ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR „NAUJIENOSE“ SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelis, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštas viršelis tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdi. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštų, atsintus čekį arba money order.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai aplėdžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelis kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tase. Tai yra Amerikoje besikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ŽIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakutose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdi. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemašis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapis. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemašis, LIUBLINO UNIJOŠ SUKAKTIES PARASTEJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsiunskant darbo valandomis arba užsakant paštų ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persuntimui paštų reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakinios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persuntimo maldų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money order tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užmojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pletuose kiamas automobilams pastatyt.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$0.50
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$32.00
pusei metų	\$17.00
trims mėnesiams	\$9.00
viename mėnesiui	\$0.60
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Kovotojus už laisvę vadina galvažudžiais

Visi žinome, kad Amerikoje ir Vakarų Europoje yra spaudos laisvė. Čia kiekvienas turi teisę pareikšti savo nuomonę. Čia turime teisę net patį prezidentą kritikuoti, jį įtarinėti ir taisyti jo pareikštą mintį, ruošiamus planus ir pasakytas kalbas.

Bet visi žinome, kad spaudos laisvę duoda teigiamus rezultatus, tik tuo atveju, jeigu laikraščių reporteriai ir redaktoriai moka ta laisvę naudotis; jeigu spaudina patikrintas ir teisingas žinias; jeigu pajėgia suprantama išdėsto ir skaitytos informuoja apie vykstančias visuomenines kovas. Jeigu reporteriai tos kovos nesupranta, jeigu nepajėgia atskirti pelų nuo grūdų, jeigu, ir patys redaktoriai nesiorientuoja, tai ta laisvė pasinaudoje didžiausi ne tik spaudos, bet ir žmonių laisvės priešai.

Naujienu skaitytojai yra gana tiksliai informuoti apie įvykius Portugalijoje. Naujieniečiai žino, kokias kovas tenka vesti patiems portugalams, kad galėtų apginti savo teises ir krašto gyventojų laisvę. Naujienos davė tiksliai žinias ne tik pirmame puslapyje, bet buvo pora įžanginių, kuriuose buvo aiškinamos Portugalijoje vykstančios kovos. Nei vienas Naujienu skaitytojas negalėtų padaryti tokios klaidos, kokią padarė Chicago Tribune reporterius James Yuenger, buvęs Alcobacoje ir matęs Portugalijos gyventojų daugumos kovas su "liaudies demokratija" primesti norintiems komunistams.

Naujienu, besivadovaudamos įvairiais informacijos šaltiniais rugpjūčio 18 dienos numeryje aprašė Alcobacos miestelyje komunistų sušauktą masinį mitingą, kuriame turėjo kalbėti Alvaro Cunhal, komunistų partijos pirmasis sekretorius ir pats aršiausias stalinistas visų pirmųjų sekretorių tarpe. Tuojau po rinkimų jis pareiškė, kad komunistai, gavę tiksliai 12% balsų rinkimų metu, neleis steigiamajam seimui susirinkti ir paruošti Portugalijai konstitucijos. Jis tvirtino, kad Portugalijoje bus įvesta "liaudies demokratija" pirma, o vėliau jau galės eiti kalba apie krašto konstituciją.

Portugalijos socialistai, protestuodami prieš generolus, pasizadėjusius bendradarbiauti su komunistais ir neleidžiančius steigiamajam seimui eiti savo pareigų, iš karių sudaryto kabineto. Po kelių dienų iš vyriausybės pasitraukė ir demokratai liberalai. Premjeras Vasco

HELSENKIO KONFERENCIJA

PIRMOS PAMOKOS

Dar per anksti apimti Helsinkio konferencijos pilną istoriją reikšmę ir jos pasekas tolimesnei lietuvių tautos laisvės kovai. Viena yra tikra, kad pasirašyta Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo sutartis laikytina pirmos eilės istoriniu dokumentu, kuriuo užbaigiamas II Pas. karas ir po jo sekęs šaltojo karo laikotarpis. Kaip buvo numatyta, lietuvių spauda, nedrįsusi iki pat paskutinio momento peržvelgti ir suprasti Helsinkio konferencijos tikrovę, teikė skaitojams raminančią propagandą, paremtą prez. Fordo, senatorių, kongresmanų ar didžiosios spaudos pareikšimais. Sutartį pasirašius, kaip įprasta tokiais atvejais, toji pati spauda užkunkuliavo emocijų aistra svaitydama praeikimius į visas šalis.

Goncalves, vietoj pasitraukti, pradėjo liplyti naujus kabinetus, įtraukdamas į juos komunistus. Šitos karių užsispyrimas dar labiau erzina Portugalijos gyventojus. Kada jie pamatė, kad generolai jėga nori primesti kraštui naują diktatūrą, tai pradėjo priešintis. Jie bandė pačius generolus ir visuomeninį darbą dirbančius žmones įtikinti, kad generolų pasirinktas kelias yra negeras, krašto laisvei ir gerbuviui jis netinka. Nei generolai, nei komunistai dėstomų logiškų minčių neklausė, jie demonstratyviai priešinosi daugumos valiai.

Alcobacoj komunistai didesnės įtakos niekad neturėjo. Partijos sekretorius Cunhal užsispyrė sušaukti "masinį mitingą" mieste, kur jie masiui neturėjo. Vietoj laukty trijų tūkstančių, atėjo apie tūkstantis žmonių. Nespejo komunistų vadas prabilti, iš salės pasigirdo protesto balsai. Portugalai protestavo prieš komunistų ir kelių generolų skelbiamus melus. Tuo tarpu Tribune reporteris, tuos protestus girdėjęs, nepasiteiravo pas protestuojančius, bet pasinaudojo mitingo organizatorių paruošta informacija ir šitaip praneša iš Alcobacos: — Alcobacos apsupimas — žmogžudžių naktis Portugalijoje. Toks jo reportažo pavadinimas, o toliau kovotojus už savo teises ir visų mūsų laisvę jis šitaip vaizduoja:

"Alcobacos apsupimas prasidėjo, kai šimtas kietai atrodančių veidais vyrų, besivadinančių socialistais ir krikščionimis, bet kurie buvo virtę praščiausiais žmogžudžiais, nutarė pralieti komunistų kraują.

Šeštadienio naktį jie sąmoningai išprovokavo keturių valandų smurtą, padėjusi aštuonis žmones į ligoninę, paliko keletą su mažesniais sužalojimais ir Alcobacos vardą įrašė į čukurį, pradėjusi Portugalijos smukimą į politinį žvėriškumą." (Chicago Tribune, 1975 m. rugp. 18 d., 1 psl.)

Kada Portugalijos generolai, 40 metų rėmė dešinį diktatorių, o dabar nori Portugalijai prievarta primesti komunistinę santvarką, tai reporteris nemato. Kada portugalai pasisukė prieš bet kokią diktatūrą, įskaitant ir komunistinę, pavadintą "liaudies demokratija" arba kitokia melagingu vardu, tai jis nieko nesako. Kada beginkliai žmonės, rinkimus laimėję, negali rinkimų rezultatais pasinaudoti, tai reporteris užmiršta. Bet kada jie pakelia protesto balsą ir atvykusiam komunistui į akis pasako, kad jis meluoja, tai reporteriui tiesą skantieji balsai išsina iš "kietų veidų" žmonių burnų. Už Portugalijos ir Amerikos laisvę kovojančius portugalus jis pavadino "kietus veidus" turinčiais žmogžudžiais. Tai juk gryniausia komunistinė propaganda. Reporteriai turi daugiau žinoti, o redaktoriai suprasti.

V. KAROSAS

Iš visokeriopų ir daugeriopų spaudos reakcijų išsiskiria neva dvi skirtingos kryptys. Vienoje reiškiamas Helsinkio konferencijos pasmerkimas, kaip Maskvos imperializmo pavergtų tautų pagrobimo įteisinimas ir Vak. demokratijų, ypač Amerikos, laisvės idėjų išdavimas. Antroje kryptyje, iš viso, paneigiama Helsinkio konferencijos reikšmė, nes vis kas paliks po senovei. Taip bent ramina save egzistencialistai.

Tokia padėtis jau buvo numatyta, rašant tuo klausimu straipsnį: "Lietuvių veiknių politinė krizė", kurioje pasakyta: "Įvykus staigiam Lietuvos aneksijos pripažinimui ir psichologiniam nepasiruošusiam smūgiui, gali kilti stipri emocinė reakcija. Tokiais atvejais žmonės praranda šaltą protą ir padaro neatitaisomas klaidas. Viena iš tokių galimybių — tai beatodairis Amerikos valdžios smerkimas už sutarties pasirašymą, nors tas žingsnis bus padiktatuotas V. Europos spaudimu. Ne spaukime Amerikai į veidą, nes ji beveik vienui viena nešė ant savo pečių viso laisvojo pasaulio sunkumus... Šią krizę turime pergyventi kaip Amerikos piliečiai ir vengti bet kokių emocijų išsišokimų, nes karta spiojus Amerikai į veidą, kuris buvo ir liks lietuvių tautos viltimi, ALTas pats save palaidotų" (Naujienos, 1975. IV.21).

Helsinkio konferencija iki šio susilaukė kietos kritikos visose vakarų spaudoje. Tokie įžymūs vyrai, kaip A. Soženicas ar buvęs pasekr. G. Ball apsididino sutartį kaip "begėjišką vakarų demokratų kapituliaciją prieš Maskvą, kaip Brežnevo politikos triumfą". Todėl nieko nuostabaus, kad lietuvių spaudoje pasigirdo dar stipresni išsireikšimai. Kiekvienam yra leista teisę kritikuoti ar reikšti savo nuomonę, pavartuojant net šiurkščius išsireikšimus, bet visai kas kita, kai imama spaudyti į veidą.

Taip Draugo vedamajame red. Br. Kviklys rašo "Tačiau ir Amerikos vadų parašo po niekšingu dokumentu nesitiekėme. Be galo skaudus momentas buvo mūsų laisvės siekimų paneigimas iš Amerikos pusės" (Draugas, 1975. VIII.6).

Keletai dienų prasilinkus ir įtūžimui spaudoje ir per lietuvių radijo stotis didėjant, tas pats red. Br. Kviklys vedamajame dar aiškiau pasisako: Jis cituoja VLIKo pirm. dr. Valiūno pareikšimą, kad "Amerika Europos Saugumo konferen-

cijoje ir Helsinkyje pavergtų tautų interesų negynusi"... kad kai kurios mūsų organizacijos, pasišovusios vadovauti mūsų politiniams ėjimams, Lietuvos reikalų neprimato ir nesupranta, kas su Lietuva buvo Helsinkyje padaryta" (čia Valiūnas turi omenyje ALTą) V. K).

Toliau Br. KV. su ironija kritikuoja ALTO pasišovimą išbandyti Helsinkio sutarties galimumus Lietuvos erdvėje, pasiūniant knygas, spaudą, plokšteles ir pranešant rezultatus ALTui, kuriuos perduos Valstybės departamentui. Šioje vietoje Br. Kviklys daro daug pasakančią išvadą: "Pagaliau apie tokius dalykus pranešinti kraštui (t. y. Amerikai), kuris keičiasi su mūsų didžiausiu priešu įvairiomis "kultūrinėmis vertybėmis", moksliniais ir kitokiais patyrimais bei žiniomis, kažin ar būtų saugu ir protinga".

Kiek žemiau, prisidengdamas Albanų spaudos pareikšimu apie Helsinkio konferenciją, rašo: "Sovietiniai revizionistai ir Amerikos imperialistai susitarė pasidalinti politinės įtakos sferomis" — tai buvo Helsinkio konferencijos tikslas. (Draugas, 1975. VIII.11).

Tokiame tone rašo Drauge ne vien Br. Kviklys. Panašiu minčių sutinkame vis plačiau ir daugiau lietuvių spaudoje. Iš kartos patyrimo žinome, kad absoliuti mūsų politikierių ir žurnalistų dauguma, pirma planuoja ar rašo, o tik po įvykių galvoja. Iš paduotų citatų matome, kad čia nepasitenkinama detentės politikos kritika, bet Amerika skaitytojų pristatoma kaip lietuvių tautos laisvės išdavikė, veikiančią suokalbėje su Maskvos imperializmu.

Kokiais tikslais red. Br. Kviklys skleidžia tokias nuotaikas lietuvių išeivijoje? Ar Draugo redakcija nepagalvojo kaip į tokius mestus Amerikai kaltinimus ir šmeižtus gali reaguoti Amerikos valdžia? Dėdė Samas į tokį chamizną galvą trenkti tokia jėga, kad vienu smūgiu nušluotų visas lietuvių išeivijos laisvinimo pastangas. Užtektų Amerikos valdžiai perduoti Lietuvos bylą Jungtinių Tautų sprendimui, pasiremiant išgarsinta L. Valiūko ir Kongreso priimta rezoliucija, kaip Lietuvos pripažinimo Sovietų Sąjungai klausimas išsprendžiamas laikams.

Atsakydami į tos rūšies spaudos kopaniją, turime pareikšti, kad absoliuti Amerikos lietuvių išeivijos dauguma yra

ištikima Amerikai ir jos idealams. Kiekvienas išpuolis prieš Ameriką yra tuo pačiu išpuolis prieš demokratinę lietuvių išeiviją. Apgailėtina, kad veik visa lietuvių katalikiška spauda tapo frontininkų rūporais, bet tas neatpalaiduoja jų vyr. redaktorių ir leidėjų nuo atsakomybės.

(Bus daugiau)

Baisi prievarta Lietuvos mokyklose

Darbėnų vidurinės mokyklos direktorius Mažonis 1972 pašalino iš mokyklos X klasės komjaunuolę Adelę Šilaitę už tai, kad ji Darbėnų bažnyčioje atliko išpažintį. Mažonio nuomone, už "tokį nušikaltimą" išvargimas iš mokyklos esanti per švelni bausmė. Mokinė vidurinę mokyklą galėjo užbaigti tik kitoje mokykloje.

Klaipėdos 9-os vidurinės mokyklos mokytoja Verbauskienė prievarta surašo moksleivius į pionierius ir reikalauja, kad šie lankytų susirinkimus. Nelankantiems mažinamas elgesio pažymys.

Ketvergų aštuonmetės mokyklos (Klaipėdos raj.) direktorė Simulkaitytė prievartavo aštuntokus stoti į komjaunimą.

— Nenorime ir nestosime, — priešinosi moksleivės.

— Tai kodėl stojai į pionierius, jei dabar nenori stoti į komjaunimą?

— Buvau kvaila, tai ir stojau, — atsakė mokinė. — Mokytoja Domarkienė, mušdama liniuote, priverstė mane stoti į pionierius, o dabar manęs niekas neprivers. (E).

Kodėl draudžiama bites laikyti mieste

Mrs. Patricia Bryverton, savo namu Kieme 7023 115 street, Worth miestelyje kelinti metai laiko du bičių avičius. Tik vieną kartą viena biūtė igėlė vieną kaimyną, kurs Mrs. Bryverton apskundė teismui. Paaiškėjo, kad yra įstatymas, kurs net kaimuose draudžia bites laikyti.

J. VENCLOVA

APIE SENOVĖS INDUS IR JU GIMINYSTĘ SU LIETUVIAIS

6

Dr. H. Arntz "Sprachliche Beziehungen zwischen Arichi und Balto — slavisch": skr. mata — liet. motė, skr. vrikas — liet. vilkas, skr. kada — liet. kada, skr. nunam — liet. nunai, skr. asru — liet. ašara, skr. kurma — liet. kurmis, skr. mušti — liet. mušti, skr. šakala — liet. šakalys, skr. šilas — liet. šilas, skr. taku — liet. takas, skr. talpa — liet. talpa, skr. dali — liet. dalis, skr. dovane — liet. dovana, skr. bhanga — liet. banga, skr. dhena — liet. daina, skr. viešpati — liet. viešpatis, skr. ape — liet. upė, skr. bhuči — liet. būti, skr. mišra — liet. mišras, skr. jotunu — liet. jotūnas, skr. jatave — liet. joti, skr. marah — liet. maras, skr. staiti — liet. stoti, skr. urva — liet. urvas, skr. vala — liet. valas, skr. vita — liet. vyti, skr. rama — liet. ramus, skr. ardhā — liet. ardyti, skr. oukas — liet. ūkis, skr. javja — liet. jautja, skr. manku — liet. menkas, skr. manati — liet. manyti, skr. parpata — liet. papartis, skr. nakha — liet. nagas, skr. vadhū — liet. lieder, vada — liet. šūkis.

Dr. O. Schrader "Sprachvergleichung und Urgeschichte": skr. Perjanya — liet. perkunija, Perkūnas, skr. pati — liet. pats, skr. patni — liet. pati, skr. tata — liet. tėtis, skr. matar — liet. motė, skr. suau — liet. sūnus, skr. dūhitar — liet. dukė, skr. bhratar — liet. brolis, skr. svasar — liet. sesuo, skr. švašura — liet. šešuras, skr. devar — liet. dieveris, skr. drapi — liet. drapanos etc.

J. Schmidt "Indogermanischen Sprachen": skr. kada — liet. kada, skr. tada — liet. tada, skr. pasaka — liet. paskui, skr. pitus — liet. pietus, skr. vajas — liet. vėjas, skr. svit — liet. švietis. Prof. E. Kieckers "Die Sprachstämme der Erde": skr. sanas — liet. senas, skr. navas — liet. naujas, skr. asti — liet. esti, skr. na — liet. ne.

Prof. H. Zimmer "Altindisches Leben": skr. vāsanta — liet. pavasaris, skr. vasara — liet. vasara, skr. hima — liet. žiema, skr. jaugyda — liet. gyduolė, skr. kara — liet. karo daina, skr. aśvasada — liet. raitelis, skr. yuvan — liet. jaunis, skr. yuvati — liet. jaunuolė, Prof. H. Skoeld "The Nirukta": skr. visuna — liet. visuma, skr. šata — liet. šimtas, skr. samana — liet. susirinkimas, skr: švan — liet. šuo, skr. Sudeva — liet. Sudievu.

Prof. A. Schleicher "Compendium der Indogermanischen Sprachen": skr. givas — liet. gyvas, skr. avis — liet. avis, skr. aves — liet. avies, skr. avjai — liet. aviai, skr. avim — liet. avj, skr. ave — liet. avie ir t. t.

Visi šie išvardinti žodžiai neabejotinai byloja senovės indų kalbos giminystę su lietuvių kalba. Tik dėl svetimųjų įtakos senovės indų kalba yra daug pakitusi: dažnai trūksta galūnų raidės "s" etc. O taip pat jaučiamas tarmiškumas, pavyzd., vietoj lietuvių raidės "e" pas indus dažnai pakeičiama į "a", kaip lietuvių senas pas indus pavirsta į sanas etc.

Indų giminystę su lietuvių parodys ir senovės indų asmenų vardai su vietovardžiais etc. Todėl mes čia juos ir patieksime.

INDŲ ASMENŲ VARDAI

Dr. J. Muir "Original Sanskrit Texts": Artavas,

Indra (dievaitis), Arunas, Angiras, Nagas, Sanaka, Prasuti, Akuti, Devatas, Dana (mot. vard.), Visva, Yla, Munis, Aditi, Matrika, Vajas, Ašvina, Ida, Akuli, Ganga (karalienė), Vitata, Danava, Divodasa, Anga, Banga (m. v.), Gargas, Sudas, Vasumanas, Kripas, Suvi, Bhalanda, Baudha, Rama, Indrane, Vasava, Varunas, Rajas, Savonas, Sumanta, Gavalā, Devala, Medaka (nimfa), Matanga, Kapila, Matila, Devatas, Balis, Vadava (dievybė), Kankas, Sakas, Keralas, Valmiki, Vanga (m. v.), Vipula, Virinis, Aśoka (karalius), Sakaras, Lalita, Vistara, Vasatis, Sakuni, Vala, Sandika, Danuva.

Prof. A. Macdonell "Vedic Index of Names and Subjects": Mana, Arbuda, Aśvala, Arjikas, Kalpa, Kampila Kauneja, Budila, Jodila, Devaka, Daiva (m. v.) Daivala, Daivarda, Naras, Naka, Pila, Devataras, Baru, Barku, Šakuni, Varsna, Aisvaras, Mangala, Mantis, Matula (m. v.), Manava, Laba, Varaka, Varkala, Vaida (m. v.), Vaišanta, Vida (m. v.), Savas, Sakalas, Sanda, Samvarga, Sudevala (m. v.), Arna, Saitava, Sanaki, Dr. B. Tilak "The Hindu Philosophy of Life, Ethics And Religion": Nara, Karaviras, Gita (deivė), Devigita (nimfa), Daivaka, Daivada, Adita, Devala.

Prof. R. Majundar "Tme Vedic Age": Šona, Asila, Usinaras, Šalvas, Šarva, Aśvapati, Anarta, Vaišala, Šaka, Aila (m. v.), Utkala, Danda, Sudeva (m. v.) Sauviras, Sakara, Urva, Apava, Šabaras, Nagas, Mamata (m. v.), Vitata, Mulaka, Rama (m. v.), Šalija, Kukaras, Vasudeva (karalienė), Virata, Vaira, Tura, Šakuni, Divakara, Senajit, Šišunaga, Kunika, Jotakas, Aja (m. v.), Anarta, Astikas, Aruna, Aśoka (karalius), Devaka, Kuntis, Lingas (dievybė), Vašas, Rita

(deivė), Sita (karalienė), Šivis, Vitota, Valini.

Prof. C. Lassen "Indische Altertumskunde": Divodasa, Narakas, Aldane (m. v.), Vasava, Girikas, Danuve, Sumanas, Astika, Sena, Kavadas (karvė dys), Aira, Nomedā (deivė), Ramadeva, Valala, Gajauta (m. v.), Vaiva (m. v.), Dale (m. v.) Vitaragas, Ganda, Gaudeva, A. Walde "Vergleichendes Woerterbuch der Indogerm. Sprachen": Udra, Uta (m. v.), Karka, Kutra, Karjatis, Kevala, Kolila (m. v.), Gauda, Gala, Ciras, Jarate (m. v.), Jaras, Danta, Nida (m. v.), Yatuna, Medana (dievybė), Yacas, Yoga, Ruška, Varga, Vjda (m. v.) Sadas, Skundate, Svajate (m. v.), Stoka.

Dr. B. Tilak "The Aric Home in Vedas": Patara, Pranas, Patanga, Virupas, Ramas, Vandana (m. v.), Kurus, Vala, Agilas, Garna, Rajas, Vartika, Viras Kalpas. Prof. R. Latham "Descriptive Ethnology": Kavuna, Unula, Puranas, Siva, Bouta (dievybė), Baudas, Aravalis, Minas, Gajal, Ravun etc.

INDŲ KILČIŲ VARDAI

Prof. A. Macdonell "Vedic Index of Names and Subjects": Devali, Anga, Narya Krivi, Šivas, Yoti, Vaša, Varaki, Varkali, Vaidava, Vairupa, Vaida, Šakalys, Sanbala, Aja, Kudava, Alina, Kikota, Gauduri, Turvaša, Tulinda, Balika, Yokša, Vanga, Vidarba, Vaikarna, Šapala, Šabara, Šalva. Prof. F. Mueller "Allgemeine Ethnographie": Bani, Kurmi, Kotas, Caura, Prof. R. Latham "Descriptive Ethnology": Skardi, Praradas, Ladakis, Gari, Puteni, Thila, Kukis, Varali, Karens, Bumbi, Sena.

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2358 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAIPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fax Valley Medical Center
360 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEMLOCK 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
Antradienis, penktadienis nuo 1-5 val.
Trečiadienis, šeštadienis 8-3 val.
Siekiant tiksliai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 2-9 darbo dienomis ir
ketvirtadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
4132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1092 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofis: Tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 8 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofis: telefon.: 776-2880
Naujos rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadienį
nuo 10-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofis: telefon.: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefon.: Gibson 8-6195

Prima ligoninė pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefon.: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon.: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų, Med. Band-
žai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-11.
2450 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHEN YOU BANK OR WORK

JONAS A. SARKUS, Ph. D

Kas čia dabar darosi?

Kisingerio kilimas. Išrinko konservatoriai, laimėjo liberalai. Ar Pabaltijis yra Amerikos interesų sferoje?

— Richard Niksonas, kaip prezidentas, būtų pats pavojingiausias už visus kandidatuojančius, — pareiškė Henry Kisingeris, artėjant tuolaikiniams prezidento rinkimams. Tada jis buvo Harvardo universiteto profesorius ir New Yorko valstijos gubernelės Nelson Rockefellerio politinis patarėjas. Jis pradėjo kopti politikos laiptais aukštyn 1950 m., gavęs pirmąjį mokslo BA daipsnį su aukščiausiu pagyrimu — summa cum laude.

Vis didėjančią įtaką įgaunančioje intelektualų bendruomenėje H. Kisingeris tapo garsus savo diplomine studija, parašyta pagal privados kontraversinės organizacijos Council on

Foreign Relation New Yorko planus bei idėjas. N. Rockefelleriui netapus prezidentiniu kandidatu, o tą kandidatūrą ir rinkimus laimėjus Niksonui, atrodė, kad Kisingerio politiniai laiptai sutrupėjo. Betgi išėjo visai priešingai.

1968 m. lapkričio 25 d. 10 val. ryto H. Kisingeris visai nelauktai ir netikėtai buvo pakviestas į New Yorko Pierre viešbučio 39-tą aukštą pasikalbėti su išrinktuoju prez. Niksonu. Pasiūlymas užtruko iki pietų pertraukos. Laikė pietų pasikalbėjimui buvo tęsiami ir Kisingeriui buvo pasiūlyta Saugumo tarybos vadovybė. Jis išskubėjo į Cambridge popietinei paskaitai, gavęs visą savaitę apsisvarstyti. Po dviejų dienų Kisingeris pasiūlymą priėmė ir 1969 m. sausio mėn., tuoj po prezidento inauguracijos, pradėjo darbą. Jo įstaiga Baltųjų Rimų beismano tapo ne tik planavimo, bet ir Amerikos politikos vykdymo institucija.

Kisingerio politikos pagrindose paliko buvusį komunizmo sulaukymo politika, tik naudojant visai skirtingus metodus bei taktiką. Sulig ja komunizmo ekspansija yra bandoma sulaukti didelių projektų draugystė bei bendradarbiavimas, keičiant jų ambicijas ir laukiant, kad ateityje jos visai pranyks. Pagal šią linkmę rikiuojama JAV politika ir su kitais kraštais.

Tokių būdų Amerikos politinė ir karinė jėga nusiginklavimo bei ginklų ribojimo derybomis tampa nedominuojanti, bet mažėjanti. Pagal Niksono-Kisingerio strategiją Amerikos saugumas priklauso tik nuo santarvės su Sov. Sąjunga, be de-
tentės visai neliokant kitų kelių. Todėl ir kalbose nuvilkotas pasakys apie Amerikos galybę, esančią antroje vietoje ir nesant tokios pirmosios, yra tik retorika nuraminti konservatorius ir tylią daugumą, kurių balsais prez. Niksonas tapo išrinktas prezidentu, bet pasidavė visiškai liberalų įtakai. Nežiūrint šių dalykų, jie Niksoną privertė atsistatydinti.

1967 m. Niksonas parašė savo garsiąją studiją "Azija po Vietnamo". Betgi ta jo doktrina tęsėsi iki Vietkongo didžiosios invazijos. Ji, kaip ir Monroe doktrina, po perversmo Kuboje ir ten komunistų įsigalėjimo, tapo bereikšme retorika. Vėliau, rugsėjo mėn. Foreign Affairs biuletenyje buvo išdėstyta Niksono globalinė politika. Vėlesni Kisingerio raštai yra tik tos politikos papildymas.

Kisingeris bent nuo 1968 m. tiki, kad kitas tikino, kad Sov. Sąjunga arba Rusijos kompartija, su kurios bosais jis visuomet pirmoje eilėje tariasi bei derisi, jau nėra revoliucinė jėga. Ji tik nori dalyvauti ir turėti didelę rolę pasaulinėje politikoje. Šią pažiūrą Niksonas pripažino ir dar paryškino, kad Sov. Sąjunga, kaip ir kitos didžiosios pasaulio jėgos, gali naudotis atitinkamomis pirmenybėmis, net turi teisę į "natūralią ekspansiją pasaulyje, nesukeliant Amerikos akcijos, kol sovietai sieks išimtinės arba dominuojančios pozicijos tose vietose, kuriose JAV palieka savo interesus".

Man kolkas nekyla abejonių dėl prez. Gerald Fordo teigiamos pažiūros į Amerikos interesus Pabaltijo kraštuose. Tai jis pareiškė Pavergtų tautų kilmės amerikiečiams per jų atstovų delegaciją, kuriai vadovavo Alto pirm. dr. K. Bobelis ir joje dalyvavo SLA prez. Rūlisas P. Dargis. Jis taip pat įsakė tai įrašyti į savo kalbos Helsinkyje tekstą, iš kurio, matoma, priešingos pažiūros šalininkai tą pareiškimą išbraukė. Mūsų pareiga tai nustatyti ir tinkamai prieš to-

kius asmenis ir jų politiką reaguoti. Mes taip pat turime atidžiau pažvelgti į Kisingerio politiką, taip pat į jo skelbiamas politines herezijas apie komunizmą ir efektingai pasipriešinti.

Prašo nepripažinti Lietuvos aneksijos

Lithuanian Freedom Forum (Vilius Bražėnas), pastango-
mis, Executive Committee of American Party, Lee County, Florida, 1975 gegužės 13 d. priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad JAV vyriausybė griežtai laikytųsi savo ligiolinės Baltijos kraštų inkorporacijos Sovietų Sąjungon nepripažinimo politikos. Rezoliucija pasiūstą: Prezidentui Fordui, Senatarams Lawton Chiles ir Richard Stone, kongresininkui L. A. Bafalis, ir spaudai.

Wisconsin — Upper Michigan JAV Liuteronų Bažnyčios Synodo pastorių konvencijoje gegužės 29-31 d. d. priėmė rezoliuciją, reikalaujančią apsisprendimo teisės Lietuva, Latvija ir Estija, bei jų valstybių į Sovietų Sąjungą nepripažinimo. Rezoliucijos nuorašai pasiusi Prezidentui Fordui, Valstybės Sekretoriui Kisingeriui, JAV Ambasadoriui prie Jungtinių Tautų ir Wisconsin — Upper Michigan Synodo teritorijos senatoriams ir kongresininkams.

Eltoj gautas naujas (27) numeris Cahiers du Samizdat, kuris leidžiamas Belgijoje. Tai yra periodinis mėnesinis žurnalas, kurio tikslą redakcija taip apibūdina: "Reguliariai duoti prancūzų kalba informaciją apie laisvą spaudą ir laisvą mintį Sovietų Sąjungoje". Žurnalo tikslas taip pat yra būti ryšiniu su vakarų skaitytojais ir pateikti jiems dokumentus apie sovietinį gyvenimą. Šio numerio turinys: Gulag Archipelago Sovietų Sąjungoje (jis tenai skaitomas); dėl sovietų-amerikiečių prekybos derybų; slaptos spaustuvės Latvijoje susekimas; slap-
tas raštas dėl areštų Gruzinai; KGB persekiojimo metodai; "Balsai iš griuvėsių"; Igor Safarevič rašinių įvairiais Sovietų Rusiją liečiančiais klausimais. (E).

Dėl mažo derliaus pabrango svogūnai

NEW YORKAS. Kad svogūnai lygiai kaip bulvės be galo brangsta, visi žino, kam tenka pirkti. Pagaliau nors svogūnų brangumas paaiškėjo: New Yorke per praėjusius metus pabrango dvigubai dėlto, kad ši pavasarį ir vasarą svogūnų derlius 21 nuosimčių mažiau teuzderėjo lyginant su pernai ir 16 nuosimčių mažiau lyginant su užpernai gautu derliumi, paskelbė Agrikultūros departamentas.

"NAUJENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIUOLIS

Mirė 1975 m. rugpjūčio mėn. 16 dieną, 3:40 val. ryto, sulaukusi 78 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Buvo žmona mirusio a. a. Stepano. Amerikoje išgyveno 70 metų. Paliko nuilūde: sūnus George Rudelis, marti Julia; duktė Marcela Kobylak, žentas Joseph; du anūkeliai ir du proanūkeliai: Stanley Wallace ir Peter Wallace, gyv. Kewanee, Ill.; Peter Wallace, broliu Herta, gyv. Bells, Tex. ir josios sesuo Helen Wood, gyv. Carrollton, Ohio, ir daugelis kitų giminių, draugų bei pažįtamų. Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Trečiadienį, rugpjūčio 20 d. 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines. Visi a. a. Antoinette Rudelies gimines, draugai ir pažįstami, susirūpinę kvičiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį palaidavimą ir atsisveikinimą.

Nuiliūde lieta:
Sūnus, duktė ir giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8800.

ALTO Informacija PRIEŠ SOVIETŲ INTERPRETACIJĄ

Lietuvos reikalus nuoširdžiai gina kongresmanas Fr. Annunzio (dem. Ill.). Neseniai jis savo viename pareiškime pabrėžė, kad neatitinka tikrąsias Sovietų Sąjungos interpretacija, būk Helsinkio susitarimas ratifikavo Sovietų Sąjungos užkariavimus antrojo Pasaulinio Karo metu. Šitokia interpretacija, pabrėžė kongr. Annunzio, yra priešinga pakartotiniams Valstybės departamento pareiškimams, kad JAV-bės laikosi Baltijos kraštų užgrobtimo nepripažinimo politikos.

APŠILANKYMU IR PASTO LAISVĖS!

Kongresmanas Fr. Annunzio (dem. Ill.) gindamas Lietuvos reikalus savo kalboje atsisvyrų rūmose išskėlė reikalavimų, kad būtų suteikta laisvė atsilankymams iš okupuotų kraštų, taip pat, kad būtų leistas necenzūruotas susirašinėjimas. Savo kalboje pabrėžė: "Mūsų padūj atėjis ir ateitis pavergtųjų tautų pareis nuo budrumo ir nuo bekompromisinio nusistatymo priešintis totalitarinei agresijai."

PREZIDENTO PAZADAS LIETUVAI VALSTYBĖS DEPARTAMENTO BIULETENY

Valstybės departamentas plačiai siuntinėja savo biuletenius: "The Department of State News Release". Vieną šį leidinį paskyrė prezidento Fordo kalbai, liepos 25 d. pasakytai etninio grupių vadams Baltuosiuose Rūmuose, Helsinkio konferencijos išvakarėse. Toje savo kalboje kaip žinoma, prez. Ford pabrėžė: "Aš galiu užtikrinti jus kaip vienas, kuris seniai domėjosi tuo klausimu, kad JAV niekada nepripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir to nedaro dabar. Mūsų oficialios nepripažinimo politikos neličia Europos Saugumo Konferencijos rezultatai." Ta garantija dabar išpausdinta oficialiame valstybės departamente leidiny, turinčiame datą 1975 m. liepos 25 d.

KANADOS NAUJENOS

MAMILTONAS, Ont. — Klemas Jurgelys norėjo atsikviesti sūnų Vytautą iš Lietuvos aplankyti 70 metų tėvą. Nepasisekimą atsikviesti jis skaudžiai pergyveno.

Jis pasirinko išvykimas nusiraminti: pirmiausiai aplankė Amerikos sostinę Washingtoną, apžiūrėjo žymiausias vietas. Grįžęs ir kiek pailsėjęs, jis išvyko į Kanados sostinę Otavą, iš kur grįžo su gerais įspūdžiais. Dabar laukia spalio mėnesio, kada bus Hamiltono Lietuvių dainų šokių šventė. Laukiame svečių iš Chicago ir iš kitur.

Korespondentas

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Ką tik darote, darykite iš širdies, kaip Viešpačiui, o ne žmonėms". — Kol. 3:23.

Viešpats yra davęs savo žmonėms laisvę, jis negąsdina ir neverčia juos ką nors daryti. Jis kviečia juos pristatyti savo kūnus kasdieną kaip gyvas ir šventas aukas. Jei kas atšala, aptingsta ir atsisima savo auką, tas pralaimės. Dievas nekėnėja nuodėmės, todėl ir jo žmonės turi kovoti prieš nuodėmę. Gerose darbuose mes turime būti savanoriai. Turime būti giplos ir uolūs daryme ta, kas Dievui patinka ir kas naudinga mūsų artimams, o ypatingai, tikėjimo namikiams. "Mes trokštame, kad kiekvienas iš jūsų iki galo rodytų tą patį uolumą pilnam vilties tikrumui pasiekti".

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtis? — Ją klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVL.
MAS DIENA IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

5 — "NAUJENOS", CHICAGO, ILL. — TUESDAY, AUGUST 19, 1975

KĄ KITI RAŠO

Marijus Blynas nuolatiniis Lietuvos bendradarbiu, rugp. 14 d. numerioje daro tokį patį įvykių vertinimą: "1975 metais Helsinkyje Baltijos tautos liko trečią kartą. J. A. V. Prezidento pareiškimas Washingtone yra ne kas kitas, kaip aukščiausio laipsnio "double talk" pavyzdys."

Tuo tarpu to paties laikraščio redaktorius, savo sprendimus turįs paremti faktais, įžanginiame šitaip rašo:

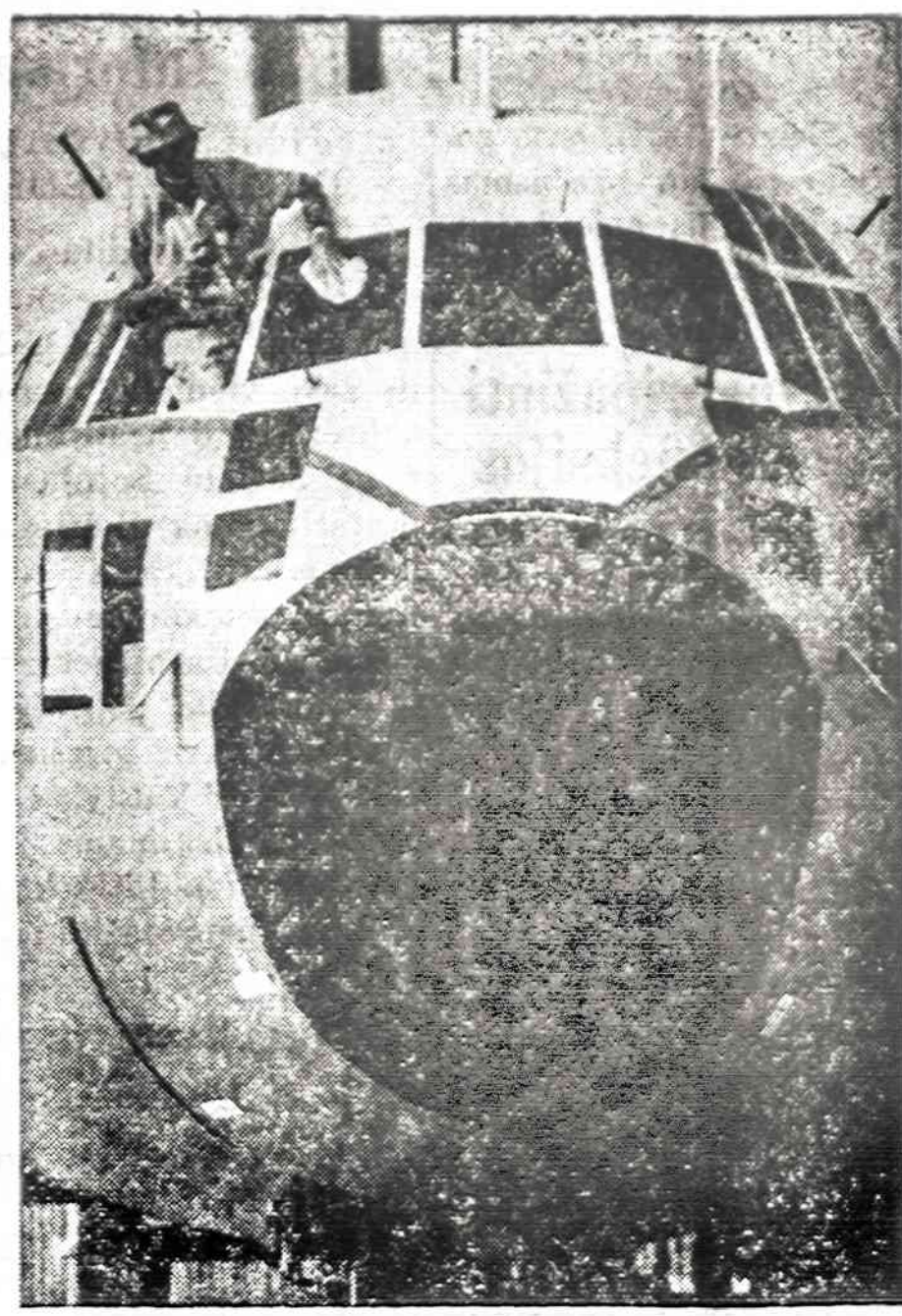
Kai kuri mūsų spauda kelia paniką, kad 35-ųjų valstybių galvos ar kiti atstovai Helsinkio konferencijoje pasirašė su sutarimą, kuriuo Pabaltijo valstybės, jų tarpe ir Lietuva, "pripažintų" Sovietų Sąjungai...

To "pripažinimo" įrodymų nepateikiama, bet mūsų žmonių išgasties ir nerimo esama dėl to daug. Kiti mūsų krenta į tokią neviltį ir pesimizmą, kad visai nuleidžia galvą ir rankas, sakydami, kad, jeigu jau taip, tai tolesnis mūsų tautos laisvinimo darbas

esąs beprasmiškas.

Tuo džiaugiasi Brežnevas su visais savo agitpropininkais, kurie irgi Helsinkio susitarimą aiškina ta pačia mums nepalankia prasme, nors ten nei vienu žodžiu nėra paminėta Lietuva, nei kitos neva išduotos Sovietams valstybės, pripažįstant teisės aktų jų smurtą, kuriuo jos buvo jų pasigrobę ir inkorporuotos į jų despotinę valstybę. Džiaugiasi tuo ir mūsų visokie okupanto padlaižiai, lietuviai komunistai Lietuvoje, lygiai kaip ir jų "bendrautojai" bei "bendradarbiautojai", kad, pagaliau, bus palaužtas mūsų kovos frontas su okupantu ir su jais, nusiteikusiai taikoje gyventi su mūsų raudonaisiais kvailingais okupuotoje tėvynėje Lietuvoje, ir broliauti su okupantu pagal chruščiovinės taikingosios koegzistencijos idėją.

Tas mūsų žmonių gasdiniamas, kad, va, "jūs jau palekote" ir padėti be išieities", kad "likimas atidavė jus į mūsų ran-

Galingas Lockheed Hercules lėktuvas, prieš kildamas iš Marietta, Ga., aerodromo, gerai patikrinamas ir nuvalomas. Patikrinamas benzino kiekis ir ratai, o vėliau nuvalomi langai ir šviesos.

kas", kad "nėra jums kelio atgal", kad "istorijos rato nepasuksite atgal" buvo ir 1940 metais, raudoniesiems užplūdus Lietuvą ir demonstruojant mūsų tautai savo karinę galią savo tankais ir ausis apkurtinanciais, spengiančiais lėktuvais.

Tuo okupantas tada siekė, kaip ir dabar sava propaganda siekia palaužti mūsų kovos dvasią, mūsų pasipriešinimą jam ir nutildyti mus visam laikui.

Ką gi mes šiandien akivaizdoje viso to turime daryti? Kaip į visą tai turėtume atsakyti?

1) Visų pirma, susidariusią padėtį turime vertinti šaltu protu, nepamestami galvos, ypač gi neišsigalvodami tos neva tragiškos padėties, kurios nėra.

2) Neturime kelti panikos, kristi ir neviltį ir pesimizmą ir palūžti kovos dvasią, o turime sustiprinti kovos frontą prieš okupantą, sutelkiant jame visas turimas jėgas.

3) Turime, pagaliau, išsiaiškinti visus mūsų veiksmų tarpusavio nesusipratimus ir baigti juos išmintingų susitarimų suinteresuotais jėgoms kovoję dėl tautos laisvės.

4) Turime irgi išsiaiškinti nesusipratimus mūsų Bendruomenėje ir juos taipgi baigti, atsivėlgiant į JAV LB organizuotos opozicijos keliamas idėjas ir duodamus geros valios pasiūlymus pertvarkyti LB naujais ir tikslingesniais pagrindais.

5) Turime prikelti iš apsnūdimo mūsų išeivijos jaunimui menesį ir įjungti ją į bendrą tautos laisvinimo darbą su vyresniąja karta.

6) Turime griežtai kovoti su visomis mūsų laisvinimo darbui kenkiančiomis ir mus iš kovos fronto į bendradarbiavimą su okupantu stumiančiomis mūsų jėgomis ir įtakomis.

L. L. 1975 m. rugp. 14 d.

EUROPA IŠMIRSTA

BONA, Vak. Vokietija. — Kai kuriuose Europos kraštuose gyventojų prieaugliui nebeaugaėjant, o kai kuriuose net gimimų esant mažiau kaip mirimų demografai jau pradeda kelti alarmą. Pavyzdžiui, Prancūzija šiemet mirimų turėjo 160,000 daugiau kaip gimimų. Gyventojų 1975 metais situacija esanti panaši į 1915 ir 1940 metų, tai yra prieš pat I ir II Pasaulinius karus.

Federalinė Vokiečių Respublika 1975 metais turinti 100,000 mirimų daugiau kaip gimimų, panašiai Šveicarija ir Prancūzija. Toks prieauglio mažėjimas Sovietuose prasidėjęs nuo 1955 metų.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Chicagos meras Daley užtaria vienmečius

Chicago meras Richard Daley, pats eidamas 73 metus savo amžiaus, miesto tarybos posėdyje aiškiai pasisakė prieš privalomą paleidimą iš tarnybų 65 metus amžiaus sulaukusių tarnautojų ir darbininkų. "Neturi būti amžiaus diskriminacijos mūsų šalyje", pasakė Daley. "Mano įsitikimu, labai svarbus yra, kad JAV-bių vidaus politika būtų skatinanti ir remti galinčius ir norinčius toliau dirbti senesnio amžiaus piliečius. "Deja, pas mus yra įsigyvenęs paprotys atleisti žmones iš darbo tik dėl jų amžiaus. Bet palikis rodo, kad tokia politika yra rimta klaida ekonominiu, o dar labiau žmoniškumo požiūriu", pareiškė Daley.

SURINKO 463 TIKETUS

Chicagos šiaurinio priemiesčio gyventojas Henry Rabin bus sumušęs visus rekordus, per pus-trių metų gavęs 463 tiketus už savo automobilio baustinai pasistatymą. Jis tol už juos nieko nemokėjo, kol nebuvo suimtas. Trafiko teismo teisėjas priėmė sumokėti apskritą \$5,000 baudą.

ISSTĖME PRO LANGA IŠ DEVINTO AUKSTO

Antradienio naktį šešių metų amžiaus vaikui matant, piktadimiui nužudė jo motiną Eulawea Moore išstumdama jį pro miegamąjo kambario langą devintame aukšte, 5001 S. Federal ave. Nukritusi iš tiek aukštai ant brukio Eulawea Moore užsimušė. Du jaunikliai, išgirdę Mrs. E. Moore klyksmą ir pamatę jos pastangas nuo piktadario atsiginti, pažino jį kaip gretimą apartamentinio buto gyventoją Willy Wesley, kurs jau policijos rankose.

BOMBOMANIJA

Praeitą savaitę Chicagos policijai pasisekė sugauti iš Pensilvanijos sandėlių pavogtos sprogstamosios medžiagos dinamito didelį kiekį, 400 svarų, bet dar daugiau kaip 60 svarų dinamito nepavyko surasti. Chicago policija areštavo tris jauniklius iš Acosta, Pa. Jie buvo pagauti parduodant vogtus sprogmenis Chicagos šiaurinės miesto dalies mokyklų mokiniams.

Glen Kimmel, 28, policijos areštuotas pasipasakojo pavogęs 400 dinamito lazdelių iš sandėlių Acostoje, kur jis pats buvo tarnautoju. Kimmelui ir jo kompanijonui Carey Caba užstatą teisėjas nustatė po \$75,000

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
REIKALINGA INDŲ PLOVEJA
ARBA PLOVEJAS.
Skambinti bet kuriuo laiku.
Tel. 778-7707.

VANDALAI KRIMINALISTAI

Penki ginkluoti vyrai praėjusią savaitę areštuoti, kurie pasisakė atvykę į gazolino stotį 3100 S. Pulaski Rd. nubausti vandalus, jau du kartu apšaudžiusius tą stotį. Policija iš jų sukonfiskavo 7 šautuvus ir vieną karabiną su teleskopu. Pakaltinti neleistinu ginklų vartojimu Charles Mozdzianek, 22, Ch. Boroziak, 22, Francisco Garcia, Richard Michalczewski, 24 ir Deanis Swoboda.

TRUMPAI

— Central YMCA Community kolegija, 211 W. Wacker Dr., Chicago, Ill. 60606, išleido rudens semestro studijų bei vakarinių kursų programas, kurias galime gauti kolegijos raštinėse arba paštu.

— Antanas Vasiliauskas iš Richmond Hill, N. Y., baigė New Yorko universiteto Queens kolegijos filosofijos mokslus magistro laipsniu su aukščiausiu pakyrimu — Summa cum laude. Priimtas į garsųjį Cambridge universitetą Anglijoje siekti daktaro laipsnį.

— WGN Radijos stotis Chicagoje savo sekmadieniniame editoriale teigiamai vertino tautinių grupių įnašą į miesto ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, cituodama Stanley Balzeko Jr. pareiškimus apie tai ir apie būsiamas tautinių mažumų programą sekančiais metais minint Amerikos nepriklausomybės 200 m. sukaktį. Tautinės grupės turės 3 dienų programas.

— Bostono kultūrinių reikalų įstaiga ir Bicentennial komisija paskyrė š. m. rugsėjo mėn. pabaltiečių pasirodymams bei programoms. Rugsėjo 4 d. atidarymas su menine programa miesto rotušėje. Rugsėjo 13 d. festivalis ir mugė bei parodos Fenway parke, o vakare koncertas English aukšt. mokykloje. Rugsėjo 28 d. latvių pianistės koncertas First ir Seconed bažnyčioje, o rugsėjo 30 d. smuikininko Izidoriaus Vasyliūno, čelėstės Joyce Irons, pianistų — dr. Vytenio Vasyliūno ir Sauliaus Cibo lietuvių kompozitorių Čiurlionio, Gaideio, Kačinskio ir Bražinskio kūrinių koncertas. Rugsėjo 2—29 d. rotušėje bus pabaltiečių net 5 parodos.

— Akademinių Skautų Sąjūdžio stovykla prasidės rugpjūčio 27 d. Rako stovyklavietėje.

— Lietuvių Tautpomo Bendrovių LYGO pareigūnų pristatymas ir iškilmingi pietūs su šokiais bus Ridge Country klube, 103-čia ir California Ave., rugsėjo 27 d. Rengėjų komisijos pirmt. yra J. Gribauskas, Sv. Antano Tautpomo ir Skolinimo b-vės sekretorius ir vedėjas.

— Kazys Kudla, ilgesnį laiką buvęs Bethany Beach, Delavare, grįžo į Baltimorės miestą.

— Frank Zavist iš Marquette Parko apylinkės tarp kita ko taip rašo: "Reikia vertinti jūsų didelį ir sunkų darbą kasdien išleidžiant Naujienas per didžiausius vasaros karščius ir atostogų metą. Todėl ir linkiu jums visiems stiprybės ir geros sveikatos".

— V. Gremantas iš St. Petersburgo, Fla., atsiuntė gerus linkėjimus ir 4 dol. Naujienų paramai. Tos apylinkės vienas lietuvis užsisakė Naujienas vieneriems metams. Antanas Derasky iš Walworth, Wis., atsiuntė du dol. Naujienų vadovybė visiems nuoširdžiai dėkoja.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIOSIŲ MENESINIŲ IŠSIMOKEJIMŲ

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALŲ ant 43' sklypo. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple. Nebrangus.

2 BUTŲ po 4½ kamb. 17 metų. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.

4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kambariai. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.

10 BUTŲ MŪRAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kambariai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Chicago TV kolegija ši rudenį įveda kompiuterių aptarnavimo ir kitokių praktiškų specialybių kursus. Informaciją teikia tel. 269-8180.

— Stanley Mažutis iš Bridgeport apylinkės pakviestas Globe Bowling Enterprises vedėju. Jis taip pat gerai supranta ir restoranų bei svaistinių biznį.

♦ Visų rūšių namų apšildymo specialistas JOHN PUCETA. Telefonas 925-4661. SK.

♦ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijos konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos toleranciją ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimus visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jūd. rotušėje bus pabaltiečių net 5 parodos.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 West 63rd St., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8439 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

"NAUJIENOS" KŲKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIULIS

PRIES MOKSLO METUS

7 KAMB. MŪRO REZIDENCIJA. 2 vonios. Gražus beismantas. 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. \$29,750.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Irenagas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35,700.

GRAZUS GEORGIAN 5 kamb. 40 pėdų lotas. 2 auto garažas. Arti ofiso. Jau turime raktą. \$18,250.

8 BUTŲ MŪRAS. Naujas gazų šildymas. nauja elektra. alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūso. \$71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras ir 2 auto garažas. Marquette Parke. \$23,900.

LIUKSUS 10 METŲ MŪRO rezidencija. 3 miegamieji. 2 vonios. karpetai. beismanto gražumėlis. Kampiniai 40 pėdų lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kedzie prie Nabisco. — \$37,650.

1½ AUKSTO. 18 metų mūras. 2 butai. 2 auto garažas. Arti mūso. Liga verčia atiduoti. \$33,500.

6 KAMBARIŲ MŪRO NAMAS. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Parko bažnyčios. Jau laisvas. — \$21,000.

2 AUKSTŲ MŪRAS, puikūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante. naujas gazų šildymas. Geras garažas. Arti mūso. \$26,500.

PLATUS LOTAS su garažu. Arti Maria High. Pigus. \$5,900.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲ DRAUDIMŲ NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS. PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

M. A. SIMKUS
Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminio išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenagiū miestie ir užmiesty naufus ir Irenagiū senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir atoru rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$60 pusemėjų automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
573-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. REpublic 7-1941

Jei "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ.